

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze

PROTOKÓŁ Z NARADY URZĄDZENIOWEJ PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA BRZÓZKA NA LATA 2027-2036

Zielona Góra, dnia 16.04.2025 r.

*Opracowano w oparciu o wytyczne określone w Instrukcji Urządzania Lasu
wprowadzonej do stosowania w Lasach Państwowych Zarządzeniem Nr 116
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r.*

Spis treści

<i>Zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji dotyczących procedury sporządzenia projektu planu urządzenia lasu.....</i>	<i>6</i>
<i>Protokół z posiedzenia Narady Urzędzeniowej</i>	<i>7</i>
1. Wystąpienie Nadleśniczego Nadleśnictwa Brzózka.....	7
a) Informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	7
b) Podstawowe informacje z zakresu gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwo, współpracy z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami oraz roli nadleśnictwa w lokalnym rynku pracy	10
c) Realizowane przez nadleśnictwo działania i projekty środowiskowe, edukacyjne, turystyczne, infrastrukturalne, naukowe itp.	11
d) Informacje o formach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody wyznaczonych na gruntach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	12
e) Zabezpieczenie przeciwpożarowe w lasach	29
f) Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanych przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł itp.	31
g) Inne zagadnienia	34
2. Wystąpienie Kierownika ZOL zawierające informacje z zakresu ochrony lasu, w szczególności z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiołę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.) wraz z oceną stabilności drzewostanów nadleśnictwa	39
3. Wystąpienie Wykonawcy obejmujące założenia do projektu planu urządzenia lasu, z wykorzystaniem ustaleń z Narady Wstępnej.....	40
a) Przedstawienie informacji o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz propozycji ich uzupełnienia)	40
b) Proponowany podział na gospodarstwa wraz z omówieniem zasad ich wyróżniania.	42

c) Przyjęta metoda inwentaryzacji zasobów drzewnych (metoda reprezentacyjna lub metoda ALS)	44
d) Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych	45
e) Propozycja przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych	50
f) Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II)	51
g) Inne zagadnienia	51
4. Wystąpienie Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Zielonej Górze	52
a) Informacja wymagana w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko na podstawie uzgodnienia z RDOŚ w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	52
b) Informacja o potrzebie opracowania zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w projekcie planu urządzenia lasu	53
c) Informacja o udziale społeczeństwa i kolejnych etapach opracowania projektu planu urządzenia lasu	53
d) Inne zagadnienia	54
5. Stanowisko Zespołu Lokalnej Współpracy i inne uwagi	55
a) Przedstawione założenia do projektu planu urządzenia lasu	55
b) Propozycje wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności	55
c) Potrzeby w zakresie zagospodarowania turystycznego	56
PODSUMOWANIE	59

**W posiedzeniu Narady Urzędzeniowej dotyczącej opracowania projektu planu
urządzenia lasu Nadleśnictwa Brzózka udział wzięły osoby wg poniższej listy:**

Dychów, 19.03.2025 r.

LISTA OBECNOŚCI

**NARADA URZĄDZENIOWA
PLANU URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA BRZÓZKA
NA LATA 2027-2036**

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
1.	Dariusz Miernik	2-ta dyrektora	RDL P Zielona Góra	[Podpis]
2.	Piotr Świder	N-ocy	N-ctwo Brzózka	[Podpis]
3.	Zbigniew Cykank	Dyrektor	BULIG O/P-h	[Podpis]
4.	Dariusz Kiewicz	Nadzorca ZS	RDL w Zielonej Górze	[Podpis]
5.	Mateusz Karzmarcki	St. ref. ds. urządz. lasu	RDL w Zielonej Górze	[Podpis]
6.	Jolanta Wasiłowska	Ref. ds. ochrony środowiska	Gmina Bobrownice	[Podpis]
7.	Bogumi Stasiak	Sekretarz ZLP	Gmina Dobroszyce	[Podpis]
8.	Ireneusz Wasowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej	Rejonowe Koło Rybnicy	[Podpis]
9.	Anna Niemcewicz	Nadzorca RDL	RDL w Zielonej Górze	[Podpis]
10.	Grzegorz Remigiusz	2-ta wójt Gminy Dąbie	Gmina Dąbie	[Podpis]
11.	Marta Gryniewska	Inspektor	RDOŚ w Gorzowie Wlkp.	[Podpis]
12.	MICHAŁ BIELEWICZ	Zastępca kierownika Zespołu	RDOŚ w Gorzowie Wlkp.	[Podpis]
13.	Piotr Kubala	2-ta Dyrektor	BULIG O/P-h	[Podpis]
14.	Krzysztof Czerwinski	Kierownik Pracowni	BULIG O/P-h	[Podpis]
15.	Krzysztof Kokodziejewski	TAKSATOR SPECJALISTA	BULIG O/P-h	[Podpis]
16.	GRZEGORZ SOCHA	St. n. ds. Geomat. i Analizy przestrz.	RDL w Zielonej Górze	[Podpis]
17.	Jerzy Deptuła	Kier. tech.	UKS ENERGETYKA	[Podpis]
18.	Marek Maciantowicz	St. specjalista	RDL w Zielonej Górze	[Podpis]
19.	Marcin Cieślak	Specjalista ds. ochrony przyrody	RDL w Zielonej Górze	[Podpis]
20.	Anna Dąbala	St. specjalista ds. hodowli lasu	RDL w Zielonej Górze	[Podpis]
21.	Samanta CIERPIEŁ	prezes	Oddział Wojewódzki PITK Krasno Bdr	[Podpis]

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
22.	Joachim CIERPIEŁ	szef sekcji WO PTK Krosno Odr.	ODR. Włoskie PTK Krosno Odr.	Ciep
23.	Marioneta Pito	inżynier hydroinż.	Urząd Między- m. szlaku	P
24.	Dorota Dąbrowska	D-ca Naczelnika	Urząd Miejski w Lublinie	Dąbrowska
25.	Karolina Szlach	podinspektor	Starostwo Powiatowe	Szlach
26.	KATARZYNA KRZYŹKA	NACZELNIK HYDRIKI	STAROSTWO POMORSKIE	Krzyżka
27.	KATEGORIA MARZAK	PODINSPEKTOR	URZĄD MIASTA	Marzak
28.	WIESŁAW FIEDOROWICZ	PREZES EUROREGIONU	EUROREGION "SPRAWA - NYSA - BIEL"	Fiedorowicz
29.	Paulina Skowrońska	SP. SPECJALISTA SL ZOL TOPUCHÓWKO	ZOL TOPUCHÓWKO	Skowrońska
30.	Zdzisław Lisicki	Gr. sp. SL	ZOL Kopuńsko	Lisicki
31.	Krzysztof Miazgowski	Z-ca Adm.	N-czo Brzozka	Miazgowski
32.	Michał Szyber	Z-ca Komendanta Powiatowego PSP	KP PSP Krosno Odr.	Szyber
33.	Piotr Gubrowski	Naczelnik Hocht	KP PSP Krosno Odr.	Gubrowski
34.	Andrzej Brzozka	Spec. SL do ochr. lasu i ochr. p. por.	N-czo Brzozka	Brzozka
35.	Marta Łozak	Spec. SL do stow. poradnictwa	N-czo Brzozka	Łozak
36.	Barbara Świdler	Pr. spec. SL do hodowli lasu	N-czo Brzozka	Świdler
37.	Karolina Kozłowska	ref. ds. użytkowania lasu	N-czo Brzozka	Kozłowska
38.	Kinga Kalkowin	podleśniczy	N-czo Brzozka	Kalkowin
39.	Henryka Kacienko	inż. Malarstwo	N-czo Brzozka	Kacienko

Zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji dotyczących procedury sporządzenia projektu planu urządzenia lasu

Realizując zapisy oraz wytyczne Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), a także Instrukcji Urządzania Lasu wprowadzonej Zarządzeniem nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r., Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze, podjęła działania mające na celu zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji w procedurze sporządzania projektu planu urządzenia lasu poprzez:

- podanie informacji, na co najmniej 30 dni przed zwołaniem NU, do publicznej wiadomości o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000 oraz o przewidywanym terminie zwołania NU i możliwości udziału społeczeństwa:

1. w BIP RDLP w Zielonej Górze,
2. na stronie internetowej RDLP w Zielonej Górze,
3. na profilu facebook RDLP w Zielonej Górze,
4. w ogłoszeniu w lokalnej prasie tj. *Gazecie Lubuskiej*,
5. na stronie internetowej Nadleśnictwa Brzózka,
6. W BIP Nadleśnictwa Brzózka,
7. na profilu facebook Nadleśnictwa Brzózka

- z wykorzystaniem komunikacji elektronicznej, zaproszenie osób, instytucji, stowarzyszeń, oraz podmiotów, które mogłyby wziąć udział w NU.

Narada Urządzeniowa, zwołana przez Dyrektora RDLP w Zielonej Górze, odbyła się w dniu 19.03.2025 r. w siedzibie Nadleśnictwa Brzózka. W obradach pod przewodnictwem Dariusza Miernika - Zastępcy Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Zielonej Górze, zgodnie z załączoną listą uczestników, wzięło udział 39 osób.

Protokół z posiedzenia Narady Urzędzeniowej

W oparciu o wystąpienie Nadleśniczego Nadleśnictwa Brzózka, wystąpienie kierownika ZOL, wystąpienie wykonawcy projektu PUL, wystąpienie Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Zielonej Górze, opinię Zespołu Lokalnej Współpracy, po przedstawieniu i uzupełnieniu założeń do projektu planu urządzenia lasu oraz po przeprowadzonej dyskusji poszczególnych zagadnień, podjęto następujące ustalenia:

1. Wystąpienie Nadleśniczego Nadleśnictwa Brzózka

a) Informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Nadleśnictwo przeprowadziło analizę zgodności danych ewidencyjnych, znajdujących się w bazie SILP-LAS z danymi w ewidencji gruntów i budynków. Stwierdzono zgodność w zakresie danych opisowych. Wszelkie zmiany gruntowe związane m.in. z nabywaniem i zbywaniem nieruchomości, decyzjami administracyjnymi, zmianą klasyfikacji gruntów, podziałami nieruchomości, i in. były wprowadzane do bazy SILP na bieżąco, na podstawie informacji dostarczanych z właściwych starostw.

Nadleśnictwo Brzózka na bieżąco realizowało również zadania zmierzające do prawidłowej klasyfikacji gruntów zlecając uprawnionemu geodecie szereg działań polegających na przeklasyfikowaniu gruntów, zgodnie ze stanem faktycznym; jednak istnieją grunty, które należy opisać na etapie prac urządzeniowych zgodnie ze stanem faktycznym, m.in. grunty rolne, które w wyniku sukcesji mają już charakter lasu.

Grunty wymagające zmian klasyfikacji użytków lub korekt ich granic zostaną wychwycone podczas prac taksacyjnych, dodatkowo nadleśnictwo przekazało (pomocniczo) wykaz znanych mu przypadków wymagających takich zmian, przed przystąpieniem wyłonionego wykonawcy do prac urządzeniowych.

Nadleśnictwo dokonało analizy i porównania konturów działek ewidencyjnych do granic oddziałów wynikających z ortofotomapy. Na terenie Nadleśnictwa Brzózka występują rozbieżności konturów działek ewidencyjnych w stosunku do granic oddziałów. Nadleśnictwo jest na etapie doprowadzenia Leśnej Mapy Numerycznej do zgodności konturów działek ewidencyjnych z danymi uzyskanymi z Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB). Prace w tym kierunku rozpoczęły się i do dnia 30.06.2025 r. planowane jest ich zakończenie.

Nadleśnictwo uzyskało i jest w trakcie uzyskiwania decyzji o warunkach zabudowy dla przedsięwzięć polegających na zalesianiu gruntów rolnych. Dla gruntów zalesionych w 2024 r. i 2025 r. zmianę użytku ewidencyjnego z gruntu rolnego na leśny nadleśnictwo zgłosi do odpowiednich Powiatowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. Nadleśnictwo dostarczy wykonawcy PUL przed przystąpieniem do prac wykaz gruntów rolnych,

które zamierza przeznaczyć do zalesienia, zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku ich braku - w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. Te pozycje znajdują się w planie urządzenia lasu jako grunty do zalesienia.

Wykaz dokumentów zawierających informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska:

- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp.
- Program ochrony środowiska województwa lubuskiego.
- Programu Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Krośnieńskiego z horyzontem czasowym do roku 2030.
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Krośnieńskiego na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowice.
- Strategia Rozwoju Gminy Bobrowice.
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bobrowice na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie.
- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego.
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Dąbie do roku 2025. Aktualnie trwają prace nad opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Dąbie na lata 2023-2030.
- Program Ochrony Środowiska Gminy Dąbie.
- Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Krosno Odrzańskie na lata 2016-2025.
- Program Ochrony Środowiska Gminy Krosno Odrzańskie.
- Strategia Rozwoju Gminy Gubin i Program Ochrony Środowiska oba dokumenty są obecnie w opracowaniu.
- Strategia Rozwoju Powiatu Żarskiego na lata 2024-2026.
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu Żarskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.
- Strategia Rozwoju Gminy Lubsko na lata 2022-2032.
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lubsko na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubsko.

Nadleśnictwo Brzózka dokonało przeglądu aktów prawnych prawa miejscowego w zakresie obowiązujących planów, polityk i strategii. Wnioski dotyczące powiązań ustaleń planistycznych z gospodarką leśną, zostały przekazane wykonawcy planu, w celu ich ujęcia w opisanu ogólnym. Generalnie należy stwierdzić, że nie ma w obowiązujących dokumentach

planistycznych ustaleń, które mogłyby w sposób znaczący zmienić założenia i sposoby prowadzenia wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Brzózka.

Z uwagi na fakt, że PUL zostanie sporządzony wg stanu na 01.01.2027 r., nadleśnictwo przekaze wykonawcy prac informację o każdym nowopowstałym, przyjętym dokumencie dotyczącym polityki przestrzennej, mogącym mieć wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Brzózka.

Zgodnie z § 10 pkt. 2 oraz 3 Instrukcji Urządzania Lasu wykonawca projektu planu urządzenia lasu w swym wystąpieniu na NPP zaktualizuje zestawione przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Brzózka informacje dotyczące podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu.

O ile w trakcie prac urządzeniowych wydane zostaną uchwały podające ostatecznie przeznaczenie w MPZP przedmiotowych gruntów wykonawca projektu PUL dokona stosownych zapisów w informacjach dodatkowych poszczególnych pododdziałów.

Zwrócenia uwagi wymaga fakt, że dla nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 33,9396 ha Minister Środowiska decyzją DLP-II-6501.61.2016/JS z dnia 22.09.2016 roku z późn. zm. wyraził zgodę na przeznaczenie ich w planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne. Inwestycja obejmuje swoim zasięgiem tereny w zarządzie nadleśnictwa. Przedmiotowe nieruchomości położone są w gminie Krosno Odrzańskie, obrębie ewidencyjnym 2 Krosno Odrzańskie - miasto i oznaczone działkami ewidencyjnymi o numerach 440/7 oraz 440/12.

Według obowiązującego Planu Urządzenia Lasu w skład w/w nieruchomości wchodzi następujące rodzaje powierzchni:

1/ Krosno Odrzańskie - Miasto, obręb ewidencyjny nr 2:

- działka nr 440/7 o pow. 4,5342 ha, użytek gruntowy Ls, ujawniona w księdze wieczystej ZG1K/00035468/4,

adres leśny: 14-02-3-10-84-l-00 (Obręb leśny Pław), (4,5342 ha), D - STAN.

2/ Krosno Odrzańskie - Miasto, obręb ewidencyjny nr 2:

- działka nr 440/12 o pow. 29,4054 ha, użytek gruntowy Ls, ujawniona w księdze wieczystej ZG1K/00035468/4, część oddziału leśnego nr 85.

Inną istotną kwestią jest realizowana budowa obwodnicy Krosna Odrzańskiego, która będzie łączyła DK 32 w okolicy Połupina z DK 29 w okolicy miejscowości Osiecznica. Inwestycja planowana jest również na terenach leśnych będących w zarządzie Nadleśnictwa Brzózka.

Na terenach leśnych będących w zarządzie Nadleśnictwa Brzózka budowa planowana jest oddziałach:

14-02-3-10-82-a-00; 14-02-3-10-82-b-00; 14-02-3-10-82-c-00; 14-02-3-10-82-d-00; 14-02-3-10-82-f-00; 14-02-3-10-82-g-00; 14-02-3-10-81-d-00; 14-02-3-10-81-p-00; 14-02-3-10-78-a-00; 14-02-3-10-78-b-00; 14-02-3-10-78-f-00; 14-02-3-10-78-g-00; 14-02-3-10-78-h-00; 14-02-3-10-78-i-00; 14-02-3-10-78-k-00; 14-02-3-10-78-l-00; 14-02-3-10-78-m-00; 14-02-3-10-78-s-00; 14-02-3-10-77-a-00; 3-10-77-b-00; 3-10-77-d-00.

Jeżeli do dnia 30.09.2026 r. nie nastąpi przekazanie zarządu w oparciu o ZRID, wykonawca PUL wyodrębni w osobne pododdziały cały obszar projektowanej do przekazania drogi. W wyodrębnionych wydzieleniach wykonawca PUL umieści odpowiednią informację dodatkową dotyczącą planowanych inwestycji.

b) Podstawowe informacje z zakresu gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwo, współpracy z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami oraz roli nadleśnictwa w lokalnym rynku pracy

Gospodarka leśna prowadzona przez Nadleśnictwo Brzózka obejmuje szeroki zakres działań, które mają na celu utrzymanie trwałości i zrównoważonego wykorzystania lasów. Oprócz produkcji drewna, gospodarka leśna obejmuje hodowlę lasu, ochronę lasu, ochronę przyrody i powiększanie zasobów leśnych, a także gospodarowanie zwierzyną leśną. Nadleśnictwo dba o trwałość lasów, zapewniając ich ciągłość i zrównoważone wykorzystanie wszystkich funkcji lasów. Prace leśne są prowadzone zgodnie z przepisami prawa, a gospodarka leśna jest kontrolowana również przez międzynarodowe systemy certyfikacji.

Nadleśnictwo Brzózka współpracuje z lokalnymi samorządami oraz innymi podmiotami zlokalizowanymi w jego zasięgu administracyjnym. Prowadzi działalność, która przyczynia się do budowy i remontu dróg leśnych oraz daje możliwość współfinansowania zadań związanych z budową dróg publicznych, a także do budowy i modernizacji istniejących obiektów infrastrukturalnych służących społeczeństwu jak np. ścieżki edukacyjne, obiekty małej retencji, miejsca postoju pojazdów oraz obszary wyznaczone w ramach programu „Zanocuj w lesie”.

Nadleśnictwo Brzózka jest znaczącym pracodawcą na lokalnym rynku, bezpośrednio lub pośrednio umożliwiając zatrudnienie lokalnej społeczności w takich sektorach jak zakłady usług leśnych, zakłady przetwórstwa drewna oraz przewoźnicy drewna. Ponadto umożliwia społeczeństwu pozyskiwanie płodów runa leśnego oraz zaspokaja jego potrzeby związane z drewnem opałowym. Biorąc pod uwagę położenie nadleśnictwa jest to ważny aspekt dla lokalnej społeczności.

Nadleśnictwo współpracuje z lokalnymi samorządami w zakresie zamiany gruntów, konsultacji dotyczących ścieżek turystyczno-edukacyjnych, a także współfinansuje zadania publiczne. Aktywnie zaprasza i uczestniczy we wspólnych przedsięwzięciach.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 115 DGLP w Warszawie z dnia 18 września 2024 r. Nadleśnictwo zamierza brać czynny udział w sesjach rad gmin, gdzie będzie raz do roku składać informację o swojej działalności, planach oraz podejmowanych inicjatywach. Działania te mają na celu zwiększenie transparentności, a także efektywne dostosowanie strategii nadleśnictwa do potrzeb lokalnych społeczności.

Wspólne działania obejmują również organizację wydarzeń edukacyjnych, rozwój infrastruktury turystycznej, ochronę przyrody oraz działania na rzecz zrównoważonego gospodarowania zasobami leśnymi. Ponadto nadleśnictwo angażuje się w inicjatywy promujące aktywną turystykę, ochronę bioróżnorodności i popularyzację wiedzy o lokalnym ekosystemie, nawiązując współpracę z pasjonatami przyrody i organizacjami społecznymi.

c) Realizowane przez nadleśnictwo działania i projekty środowiskowe, edukacyjne, turystyczne, infrastrukturalne, naukowe itp.

Działania i projekty środowiskowe realizowane przez Nadleśnictwo Brzózka:

Mała retencja

W ramach małej retencji nizinnej (pierwsza edycja programu) powstały groble w Bronkowie oraz Lubiatowie.

W ramach małej retencji nizinnej (druga edycja programu) powstał „Orli Staw” w Leśnictwie Lubiatów.

Miejsca postoju pojazdów

W ramach zagospodarowania turystycznego Nadleśnictwo Brzózka utrzymuje na swoim terenie następujące miejsca postoju pojazdów:

- Obręb Bobrowice 62 c, 227 d,
- Obręb Brzózka 197 h,
- Obręb Pław 284 cx, 285 b.

Szlaki turystyczne

Przez obszar znajdujący się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Brzózka przebiegają trzy znakowane szlaki turystyczne o charakterze regionalnym:

- szlak zielony PTTK Krosno Odrzańskie Szprotawa: przez teren nadleśnictwa przebiega na odcinku pomiędzy miejscowościami: Krosno Odrzańskie Nowy Zagór Dąbki Dychów Chromów Bobrowice Tarnawa Krośnieńska,
- szlak czerwony PTTK Dychów Lubsko: przez teren nadleśnictwa przebiega na odcinku pomiędzy miejscowościami: Dychów Bronków Grochów,
- szlak żółty PTTK Czerwieńsk Krosno Odrzańskie oraz szlak turystyczny o charakterze lokalnym,
- szlak żółty PTTK "Na Kępiak".

Kompleksy wypoczynkowe

Na terenie Nadleśnictwa Brzózka znajdują się kompleksy wypoczynkowe Temar S.C w Kołatce oraz Temar S.C Dąbie.

Program „Zanocuj w lesie”

Nadleśnictwo Brzózka przystąpiło do Programu „Zanocuj w lesie”, który powstał w ramach kontynuacji założeń zawartych w ogólnopolskim pilotażu udostępnienia obszarów leśnych celem uprawiania aktywności typu bushcraft i survival. Po ponad rocznym okresie trwania pilotażu, ankietowaniu osób korzystających z obszarów pilotażowych, zarządców terenu, rozmowach ze środowiskiem bushcraftowym i survivalowym ugruntowana została koncepcja przekształcenia programu pilotażowego w stały program pn. „Zanocuj w lesie”. Wyznaczony przez Nadleśnictwo Brzózka obszar do biwakowania rozproszonego pn. „Góry Łosia” obejmuje powierzchnię 1505,55 ha. Przeznaczony jest do uprawiania bushcraftu i survivalu oraz dla osób, które chcą skorzystać z możliwości przenocowania „na dziko” w lesie.

Ścieżki edukacyjne

Na terenie Nadleśnictwa Brzózka zlokalizowana jest ścieżka edukacyjna w sąsiedztwie Szkółki Leśnej Wężyska, jest obiektem terenowym, ogólnodostępnym, z którego, bezpłatnie mogą korzystać osoby indywidualne oraz grupy zorganizowane.

d) Informacje o formach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody wyznaczonych na gruntach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

Istniejące powierzchniowe formy ochrony przyrody w Nadleśnictwie Brzózka stan na dzień 31.05.2024 r. według aktualnie obowiązującego PUL:

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. (ha)*	% **	w tym pow. leśna (ha)
Parki narodowe	0	0	0	0
Rezerваты przyrody	0	0	0	0
Parki krajobrazowe	0	0	0	0
Obszary chronionego krajobrazu	4	5861,65	24	5704,09
Obszary Natura 2000 w tym:	6	1438,88	6	1359,09
Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOOS)	5	1229,36	5	1180,09
Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków (OSOP)	1	209,52	0,87	179,00
Pomniki przyrody	1	-	-	-
Stanowiska dokumentacyjne	0	0	0	0
Użytki ekologiczne	14	115,81	0,48	0
Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe	0	0	0	0
Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową	5	228,72	1,00	223,87

* - aktualna powierzchnia w zarządzie nadleśnictwa.

** - udział procentowy w stosunku do powierzchni ogólnej w zarządzie nadleśnictwa.

Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie nadleśnictwa funkcjonują cztery obszary chronionego krajobrazu. Wszystkie obszary zostały powołane mocą Rozporządzenia Wojewody Lubuskiego nr 14 z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie określenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa lubuskiego (Dz.Urz. z 2023 r. Nr 47. poz. 820).

1. „Krośnieńska Dolina Odry”

Obecnie obowiązuje UCHWAŁA NR XXIX/455/17 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Krośnieńska Dolina Odry”.

Obszar o powierzchni 12 448,70 ha położony w gminach: Czerwieńsk (5 676,40 ha), Gubin (50,58 ha), Krosno Odrzańskie (4 284,82 ha), Sulechów (1 225,90 ha) i miasta Zielona Góra (1 211,00 ha).

Obszar leży na północy nadleśnictwa i obejmuje fragmenty obrębów Brzózka i Pław. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa położone jest 87,49 ha, co stanowi 0,70% powierzchni obszaru. Obszar zajmuje 83,50 ha powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Celem ochrony w obszarze jest czynna ochrona ekosystemów obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.

2. „Rynna Pławska”

Obecnie obowiązuje UCHWAŁA NR XIV/136/15 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu „Rynna Pławska”.

Obszar o powierzchni 2 056,90 ha położony w Gminie Dąbie.

Obejmuje część obrębu leśnego Pław. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa położona jest cała powierzchnia obszaru. Obszar zajmuje 2056,90 ha powierzchni nadleśnictwa.

Celem ochrony w obszarze jest czynna ochrona ekosystemów obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk rynny terenowej.

3. „Dolina Bobru”

Obecnie obowiązuje UCHWAŁA Nr LXI/935/24 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO z dnia 29 stycznia 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu o nazwie "Dolina Bobru" (Dz. Urz. z 2024 r. poz. 539).

Obszar o powierzchni 11 863,53 ha położony w gminach: Dąbie (1 376,15 ha), Żagań (2 860,97 ha), Bobrowice (3 175,70 ha), Krosno Odrzańskie (220,11 ha), Małomice (684,68 ha), Nowogród Bobrzański (1 665,33 ha), Szprotawa (1 880,59 ha).

Położony jest w części środkowej nadleśnictwa obejmując fragmenty wszystkich obrębów leśnych. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa położone jest 1571,62 ha, co stanowi 13,24 % ogólnej jego powierzchni. Obszar zajmuje 1 535,18 ha powierzchni leśnej.

Celem ochrony w obszarze jest czynna ochrona ekosystemów obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych doliny rzeki Bóbr.

4. „Bronków-Janiszowice”

Obecnie obowiązuje UCHWAŁA Nr XXIII/294/16 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO z dnia 12 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu o nazwie "Bronków - Janiszowice".

Obszar o powierzchni 3 428,10 ha położony w Gminie Bobrowice. Położony jest w części południowo-zachodniej nadleśnictwa, na terenie obrębów Bobrowice i Brzózka.

W zasięgu terytorialnym położone jest 2145,64 ha, co stanowi 62,59% ogólnej powierzchni obszaru. Obszar zajmuje 2 072,38 ha powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Celem ochrony w obszarze jest czynna ochrona ekosystemów obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych Doliny Dolnego Bobru.

Obszary Natura 2000

Na terenie Nadleśnictwa Brzózka zlokalizowanych jest 6 obszarów, wyróżnionych w ramach europejskiej sieci Natura 2000:

1. *Dolina Środkowej Odry PLB080004*
2. *Jezioro Janiszowice PLH080053*
3. *Dąbrowy Gubińskie PLH080069*
4. *Bory Chrobotkowe koło Brzózki PLH080031*
5. *Dolina Dolnego Bobru PLH080068*
6. *Krośnieńska Dolina Odry PLH080028*

Obszary Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Brzózka stan na 31.05.2024 r. wg. danych RDOŚ i SILP nadleśnictwa:

Lp.	Kod obszaru	Nazwa	Województwo	Powierzchnia w zarządzie N-ctwa (ha)	Powierzchnia ogólna (ha)	PZO-data zatwierdzenia
1.	PLB080004	Dolina Środkowej Odry	lubuskie	209,52	33 677,80	13.07.2017
2.	PLH080053	Jezioro Janiszowice	lubuskie	13,35	206,07	14.11.2013
3.	PLH080069	Dąbrowy Gubińskie	lubuskie	20,13	1534,62	18.02.2022
4.	PLH080031	Bory Chrobotkowe koło Brzózki	lubuskie	873,77	891,95	30.03.2017
5.	PLH080068	Dolina Dolnego Bobru	lubuskie	114,42	1730,05	w opracowywaniu
6.	PLH080028	Krośnieńska Dolina Odry	lubuskie	202,05	19202,47	w opracowywaniu
Razem nadleśnictwo				1433,23		

„Dolina Środkowej Odry” (PLB080004)

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 z 2004 r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1275). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133).

Obszar stanowi fragment doliny Odry od Nowej Soli do ujścia Nysy Łużyckiej wraz z rejonem ujścia Obrzycy do Odry. Znaczna część obszaru jest zalewana podczas wysokich stanów wody w Odrze. Zachowane są tutaj liczne starorzecza, występują duże kompleksy wilgotnych łąk, a także zarośla i lasy łęgowe. Wśród tych ostatnich najcenniejsze są fragmenty łągów jesionowo-wiązowych (np. kompleks k. Krępy) i łągów wierzbowych. Długość rzeki Odry w granicach obszaru wynosi około 184 km, natomiast jego szerokość waha się od blisko 5 km do zaledwie kilkuset metrów. W ostoi utrzymują się rozległe powierzchnie terenów otwartych, w części wykorzystywanych jako łąki i pastwiska oraz grunty orne, występujące w mozaice z doskonale zachowanymi lasami łęgowymi, starorzeczami i kanałami.

Omawiany obszar jest ważny dla ochrony łęgowej i przelotnej populacji 14 gatunków ptaków, w tym 8 ujętych w załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.

Obszar zajmuje ogółem 209,52 ha, w tym 179,00 ha powierzchni leśnej Nadleśnictwa Brzózka. W zasięgu obszaru Natura 2000 „Dolina Środkowej Odry” zlokalizowane są grunty trzech leśnictw Nadleśnictwa Brzózka: Łąkowa, Brzeźnica, Szczawno.

Plan zadań ochronnych

Założeniem do opracowania planu zadań ochronnych było utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony. Zatwierdzony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 13 lipca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Odry PLB080004.

Działania ochronne w obszarze „Dolina Środkowej Odry PLB080004” realizowane przez Nadleśnictwo Brzózka:

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania adres leśny
B1	A238 Dzięcioł średni (<i>Dendrocopos medius</i>)	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego drzewostanów stanowiących siedliska łęgowe gatunków ptaków we wskazanym obszarze wdrażania, z wyjątkiem dopuszczalności możliwości ich wycinki lub użytkowania rębego w ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej lub ze względu na zapewnienie trwałości lasu lub bezpieczeństwa powszechnego.	14-02-2-05-1-f-00 14-02-2-05-1-l-00 14-02-2-05-2-d-00 14-02-3-10-2-a-00 14-02-3-10-2-m-00 14-02-3-10-2-n-00
	A073 Kania czarna (<i>Milvus migrans</i>)		
	A074 Kania ruda (<i>Milvus milvus</i>)		
	A072 Trzmielojad (<i>Pernis apivorus</i>)		
		Działanie ciągłe realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania adres leśny
B2		W drzewostanach o powierzchni ≥ 1 ha, użytkowanych rębnie, z wyłączeniem bloków upraw pochodnych, pozostawić drzewostan w formie grup i/lub kęp zajmujących min. 4-5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu, z wyjątkiem dopuszczenia możliwości ich usunięcia (w tym w szczególności użytkowania rębego), w ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej lub ze względu na zapewnienie trwałości lasu lub bezpieczeństwa powszechnego. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Drzewostany na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie PGL Lasy Państwowe z wyłączeniem drzewostanów wskazanych w zadaniu nr B1
B3	A229 Zimorodek (<i>Alcedo atthis</i>) A073 Kania czarna (<i>Milvus migrans</i>) A074 Kania ruda (<i>Milvus milvus</i>)	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego drzewostanów przylegających do zbiorników wód stojących w pasie o szerokości jednej wysokości dojrzałego drzewostanu (tj. ok. 30 m) od linii brzegowej zbiornika, z dopuszczeniem możliwości ich usunięcia (w tym w szczególności użytkowania rębego), w ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej lub ze względu na zapewnienie trwałości lasu lub bezpieczeństwa powszechnego. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Zbiorniki wód stojących zlokalizowane na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie PGL Lasy Państwowe.
B4		Pozostawienie bez ingerencji rumoszu drzewnego (tj. powalonych drzew lub ich części) w zbiornikach wód stojących, z dopuszczeniem możliwości ich usunięcia w ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Zbiorniki wód stojących zlokalizowane na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie PGL Lasy Państwowe.

„Jezioro Janiszowice” (PLH080053)

Obszar wyznaczony został na podstawie Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE), (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146).

Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Jezioro Janiszowice (PLH080053), (Dz. U. z 2017 r. poz. 554).

Obszar Natura 2000 „Jezioro Janiszowice” (Jańsko, Strużka) zgodnie z podziałem administracyjnym kraju, położony jest w województwie lubuskim w północnej części Obniżenia Górznińskiego.

Jezioro o powierzchni 153,30 ha znajduje się na wysokości 70,2 m n.p.m. Maksymalna głębokość tego akwenu osiąga zaledwie 2,4 m, natomiast długość linii brzegowej nie przekracza

4,5 km. Omawiane jezioro stanowi silnie wypłycony zbiornik wodny z szuwarem kłociowym oraz unikatowymi zbiorowiskami i gatunkami roślinności torfowiskowej (*Pilularia globulifera*, *Drosera rotundifolia*, *Drosera intermedia*, *Eleocharis multicaulis*, *Lycopodium inundatum*). Przez jezioro Janiszowice przepływa rzeka Górzynka (Kurka), niewielki, skanalizowany dopływ Lubszy. Zbiornik jest otoczony obszarem akumulacji biogenicznej. W jego sąsiedztwie, po południowej stronie występują wydmy.

Specjalny obszar ochrony siedlisk "Jezioro Janiszowice" chroni siedliska torfowiskowe o dużym stopniu naturalności, związane z samym akwenem, w tym siedlisko gałuszek kulecznicy.

W zasięgu obszaru Natura 2000 „Jezioro Janiszowice” zlokalizowane są grunty Leśnictwa Strużka w Nadleśnictwa Brzózka. W zarządzie Nadleśnictwa Brzózka obszar obejmuje powierzchnię 13,35 ha, tj. 6,47 % powierzchni całego obszaru.

Plan zadań ochronnych

Plan zadań ochronnych ustanowiony został Zarządzeniem nr 32/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Janiszowice PLH080053.

Przedmiot ochrony i działania ochronne obszaru „Jezioro Janiszowice PLH080053” realizowane przez Nadleśnictwo Brzózka:

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.	Opis zadania ochronnego.	Obszar wdrażania adres leśny:
B2	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nymphenion</i> , <i>Potamion</i>	Wyłączenie z użytkowania rębnego lasów Bagiennych.	14-02-1-03-237-a-00, 14-02-1-03-236-h (część), 14-02-1-03-236-c-00, 14-02-1-03-236-b-00, 14-02-1-03-236-a-00, 14-02-1-03-222-h-00, 14-02-1-03-222-g-00;
B4	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (olisy źródliskowe) (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olisy źródliskowe)	Wyłączenie z użytkowania rębnego.	14-02-1-03-222-j-00, 14-02-1-03-222-k-00,
B5	91D0 * Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi</i> - <i>Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi</i> <i>Pinetum</i> , <i>Pino mugo</i> <i>Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii</i> - <i>Picetum</i> i brzozowo- sosnowe bagienne lasy borealne)	Wyłączenie z użytkowania rębnego.	14-02-1-03-222-i-00, 14-02-1-03-222-k-00,

„Dąbrowy Gubińskie” (PLH080069)

Obszar wyznaczony został na podstawie Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE), (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146).

Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dąbrowy Gubińskie (PLH080069), (Dz. U. z 2022 r. poz. 1022).

Obszar obejmuje dobrze zachowany kompleks kwaśnych dąbrów i buczyn oraz torfowisk przejściowych i trzęsawisk. Występuje tu jedno z najważniejszych na Ziemi Lubuskiej stanowisk jelonka rogacza oraz pachnicy dębowej. Większość obszaru znajduje się na terenie Nadleśnictwa Gubin. Ogólna powierzchnia obszaru wynosi 1534,62 ha. W Nadleśnictwie Brzózka obszar zajmuje 20,13 ha., co stanowi 1,31% całego obszaru.

Plan zadań ochronnych

Plan zadań ochronnych ustanowiony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dąbrowy Gubińskie PLH080069.

Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 „Dąbrowy Gubińskie PLH080069” i obszary wdrażania na terenie Nadleśnictwa Brzózka.

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
B1	9190 Kwaśne Dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>); 1083 Jelonek Rogacz (<i>Lucanus cervus</i>); 6966 Pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i>)	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania siedliska przyrodniczego 9190, we wskazanym obszarze wdrażania, z wyjątkiem dopuszczenia możliwości wycinki drzew w sytuacjach klęskowych, w przypadkach zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwa ludzi, z zastrzeżeniem pozostawienia pozyskanego drewna na powierzchni na której dokonano wycinki lub w jego sąsiedztwie. Działanie ciągłe realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	14-02-2-07-153-o-00 14-02-2-07-153-i-00

„Bory Chrobotkowe koło Brzózki” (PLH080031)

Obszar wyznaczony został na podstawie Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE), (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146).

Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bory Chrobotkowe koło Brzózki (PLH080031), (Dz. U. z 2021 r. poz. 323).

Obszar Bory Chrobotkowe koło Brzózki zlokalizowany jest w północno-wschodniej części obrębu leśnego Brzózka, w leśnictwie Łąkowa.

Dominującymi zbiorowiskami leśnymi są: bór świeży *Leucobryo-Pinetum* i bór chrobotkowy *Cladonio-Pinetum*. Podłożem są luźne piaski sandrowe tworzące na pograniczu

Doliny Środkowej Odry i Wzniesień Gubińskich rozległe piaszczyste tarasy wznoszące się ponad tarasem łąkowym na północy i wyspami morenowymi na zachodzie i południu. Na części obszaru piaski są drobnoziarniste w wyniku eolicznego przesortowania. Występujące tu bardzo ubogie podłoże nie sprzyja rozwojowi roślin zielnych. Jedynie w miejscach otwartych, głównie wzdłuż torowiska przecinającego cały obszar rozwijają się pionierskie zbiorowiska muraw napiaskowych o bardzo uproszczonym składzie gatunkowym. Zarówno na terenach leśnych jak i w części muraw dominują porosty ze znacznym udziałem chrobotków z podrodzaju *Cladina* (*Cladonia arbuscula*, *C. rangiferina* i in.). W niektórych fragmentach boru chrobotkowego wzrasta udział mszaków, ale udział roślin naczyniowych (oprócz wrzосу *Calluna vulgaris*) jest znikomy. Inne zbiorowiska zajmują niewielkie powierzchnie i są wykształcone w obniżeniach na obrzeżach obszaru nad lokalnymi niewielkimi ciekami i przy brzegach zbiorników wodnych.

Jedynym przedmiotem ochrony w ostoi jest wspomniany wcześniej typ siedliska przyrodniczego 91T0 (Sosnowy bór chrobotkowy *Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*).

Plan zadań ochronnych

Plan zadań ochronnych ustanowiony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe koło Brzózki PLH080031.

Przedmiot ochrony i zadania ochronne na wyznaczonym obszarze „Bory Chrobotkowe koło Brzózki PLH080031”:

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
A1	91T0 Śródlądowy bór chrobotkowy	Usuwanie całości drewna (grubizny i drobnicy) po zrealizowanych zabiegach gospodarczych, w tym ochrony przyrody (patrz A2). Działanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej, w okresie i rozmiarze, wynikającym z planowanych bądź doraźnych działań np. trzebieże, usuwanie wiatrolomów.	14-02-2-05-17-i-00 14-02-2-05-29-h-00 14-02-2-05-33-c-00 14-02-2-05-72-d-00 14-02-2-05-73-i-00 14-02-2-05-91-d-00 14-02-2-05-97-a-00
A2		Wycięcie drzew w najbardziej zawartych fragmentach oddziału leśnego. Działanie podjąć jeden raz, na wydzielaniu, w okresie pierwszych 5 lat obowiązywania planu zadań ochronnych, wywołując pomniejszenie obecnego wskaźnika poziomego zwarcia drzewostanu, ale zachowuje ten wskaźnik na poziomie nie mniejszym niż 0,7 (zwarcie umiarkowane). Zabieg wykonywać wyłącznie w płatach siedliska przyrodniczego z chrobotkami lub na styku z nim, gdzie warunki świetlne są niesprzyjające dla runa z porostami.	14-02-2-05-17-i-00 14-02-2-05-29-h-00 14-02-2-05-33-c-00 14-02-2-05-72-d-00 14-02-2-05-73-i-00 14-02-2-05-91-d-00 14-02-2-05-97-a-00
C1	91T0 Śródlądowy bór chrobotkowy	Określenie stanu siedliska w oparciu o wskazane założenia metodyczne Państwowego Monitoringu Środowiska Działanie wykonać w 9 roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	14-02-2-05-17-i-00 14-02-2-05-28-a-00 14-02-2-05-29-h-00 14-02-2-05-33-c-00 14-02-2-05-72-d-00

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
			14-02-2-05-73-i-00 14-02-2-05-91-d-00 14-02-2-05-97-a-00
C2	91T0 Śródlądowy bór chrobotkowy	Określenie zmiany wskaźników: obecność martwego drewna w dnie lasu, występowanie i stan populacji chrobotków, udział procentowy siedliska przyrodniczego w transekcie oraz charakterystyczna kombinacja florystyczna. Działanie wykonać w 9 roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	14-02-2-05-17-i-00 14-02-2-05-28-a-00 14-02-2-05-29-h-00 14-02-2-05-33-c-00 14-02-2-05-72-d-00 14-02-2-05-73-i-00 14-02-2-05-91-d-00 14-02-2-05-97-a-00

„Dolina Dolnego Bobru” (PLH080068)

Obszar wyznaczony został na podstawie Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE), (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146), a także Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Dolnego Bobru (PLH080068), (Dz. U. z 2022 r. poz. 1160).

Obszar obejmuje biegnącą z południa na północ dolinę dolnego biegu rzeki Bóbr na odcinku od Żagania do Dychowa w okolicy Krosna Odrzańskiego, z przerwą w okolicy Nowogrodu Bobrzańskiego. Część północna obszaru (od Nowogrodu do Dychowa) znajduje się w osobnym, wydzielonym specjalnie dla tego odcinka doliny rzeki mezoregionie: „Dolina Dolnego Bobru”. Zdecydowana większość tego OZW znajduje się poza terenami zarządzanymi przez Nadleśnictwo Brzózka (tylko 114,42 ha powierzchni obszaru położone jest na gruntach nadleśnictwa).

Ukształtowanie terenu całego obszaru jest typowe dla średniej wielkości rzek nizinnych z stosunkowo głęboko wciętym korytem Bobru oraz różnej szerokości płaskimi terasami zalewowymi rozciągającymi się na obu jego brzegach. Przebieg rzeki ma charakter naturalny z meandrami i starorzeczami.

Największym walorem przyrodniczo-krajobrazowym ostoi jest terasa zalewowa stanowiąca mozaikę łąk i wkraczających na nie w wyniku sukcesji wtórnej zarośli krzewiastych i niewielkich zadrzewień, a także pól uprawnych, małych lub średniej wielkości lasów łęgowych i grądowych oraz rozproszonych zbiorników wodnych.

Wśród roślinności łąkowej przeważają intensywnie uprawiane łąki świeże z rzędu *Arrhenatheretalia* (klasa *Molinio-Arrhenatheretea*).

Bliżej rzeki pojawiają się łąki z rzędu *Molinietalia*, zwykle ze związku *Alopecurion pratensis*. Wśród zarośli i zadrzewień towarzyszących brzegom rzeki zdecydowanie dominuje zespół wiklin nadrzecznych *Salicetum triandro-viminalis* i zwykle wykształcony w formie szczątkowej w wąskim pasie nadrzecznym łęg wierzbowy *Salicetum albo-fragilis* (klasa *Saliceta purpureae*).

W obszarze Doliny Dolnego Bobru w zasięgu nadleśnictwa ochronie podlega 7 siedlisk przyrodniczych i 9 gatunków zwierząt.

Charakterystyka siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze „Dolina Dolnego Bobru PLH080068” w zasięgu Nadleśnictwa Brzózka według POP:

Lp.	Kod.	Nazwa siedliska.
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> .
2.	6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>).
3.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>).
4.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>).
5.	9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>).
6.	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe.
7.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>).

W SDF dla obszaru wymieniono również 9 gatunków zwierząt z oceną ogólną A, B lub C które występują również w zasięgu nadleśnictwa:

- 1337- bóbr europejski (*Castor fiber*),
- 1149- koza (*Cobitis taenia*),
- 1162- głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*),
- 1096- minóg struminiowy (*Lampetra planeri*),
- 1083- jelonek rogacz (*Lucanus cervus*),
- 1355- wydra (*Lutra Lutra*),
- 1037- trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*),
- 1134- różanka (*Rhodeus sercieus amarus*),
- 1146- koza złotawa (*Sabanejewia aurata*).

Plan zadań ochronnych

Brak planu zadań ochronnych – obecnie w opracowywaniu.

Na stronie internetowej RDOŚ widnieje Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z 26 listopada 2021 r., znak: WPN-II.6320.3.5.2021.WT w sprawie zawiadomienia o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, w ramach realizacji projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn.: *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*, projektów zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Małomickie Łęgi PLH080046, Dąbrowy Gubińskie PLH080069, Rynna Gryżyny PLH080067, Krośnieńska Dolina Odry PLH080028, **Dolina Dolnego Bobru PLH080068** oraz projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru

Natura 2000: Ostoja Barlinecka PLH080071 w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Projekt Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnego Bobru PLH080068” widnieje na stronie internetowej RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim.

Uwagi do projektu były zgłaszane na bieżąco przez LP podczas spotkań ZLW, a także do ostatecznej wersji projektu.

„Krośnieńska Dolina Odry” (PLH080028)

Obszar wyznaczony został na podstawie Decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/2369 z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia dziewiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2015) 8191), (Dz. Urz. UE L 338 z 23.12.2015, str. 34), a także Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 sierpnia 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Krośnieńska Dolina Odry (PLH080028), (Dz. U. z 2021 r. poz. 1677).

Jest to fragment doliny Odry od Cigacic do granicy polsko-niemieckiej. Znaczna część obszaru jest zalewana (międzywale). Zachowane są tu starorzecza, lasy łęgowe, duże kompleksy łąk wyczyńcowych oraz selernicowych.

Obszar obejmuje również kompleks starych lasów łęgowych w Krępie k. Zielonej Góry oraz dobrze wykształcone łągi k. Czarnej Łachy w pobliżu Krosna Odrzańskiego.

Końcowy odcinek Bobru uchodzącego do Odry (od jazu zapory w Raduszczy Starym do ujścia): jest to ważne regionalnie tarlisko ryb reofilnych, m. in. bolenia i minoga rzeczne. Obszar jest ważny dla zachowania siedlisk i gatunków związanych z doliną wielkiej rzeki.

Obszar położony jest na północy Nadleśnictwa Brzózka, zajmując 202,05 ha powierzchni Nadleśnictwa, w tym 171,46 ha powierzchni leśnej.

Przedmiot ochrony obszaru „Krośnieńska Dolina Odry PLH080028” w zasięgu Nadleśnictwa Brzózka:

Lp.	Kod	Nazwa
1.	2330	Wydmny śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i> , <i>Agrostis</i>).
2.	3130	Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto</i> <i>Nanojuncetea</i> .
3.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> .
4.	6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>).
5.	6440	Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>).
6.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>).
7.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>).
8.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>).
9.	9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>).
10.	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>).
11.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>).
12.	91T0	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>).

W SDF ostoi wymieniono również 17 gatunków zwierząt z oceną ogólną A, B lub C:

- 1130 - boleń (*Aspinus aspinus*),
- 1337 - bóbr europejski (*Castor fiber*),
- 1088 - kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*),
- 1149 - koza (*Cobitis taenia*),
- 1099 - minóg rzeczny (*Lampetra fluviatilis*),
- 1196 - minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*),
- 1042 - zalotka większa (*Leucorrhinia pectoralis*),
- 1083 - jelonek rogacz (*Lucanus cervus*),
- 1355 - wydra (*Lutra Lutra*),
- 1060 - czerwonończyk nieparek (*Lycaena dispar*),
- 1145 - piskorz (*Misgurnus fossilis*),
- 1037 - trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*),
- 1084 - pachnica (*Osmoderma eremita*),
- 6179 - modraszek nausithous (*Phengaris nausithous*),
- 6177 - modraszek telejus (*Phengaris teleius*),
- 5339 - różanka (*Rhodeus amarus*),
- 1146 - Koza złotawa (*Sabanejewia aurata*).

Na gruntach Nadleśnictwa Brzózka stwierdzono występowanie jednego z gatunków zwierząt wymienionego w SDF z oceną A, B lub C- bóbr europejski.

Plan zadań ochronnych

Brak planu zadań ochronnych - obecnie w opracowywaniu.

Na stronie internetowej RDOŚ widnieje Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z 26 listopada 2021 r., znak: WPN-II.6320.3.5.2021.WT w sprawie zawiadomienia o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, w ramach realizacji projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn.: *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*, projektów zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Małomickie Łęgi PLH080046, Dąbrowy Gubińskie PLH080069, Rynna Gryżyny PLH080067, **Krośnieńska Dolina Odry PLH080028**, Dolina Dolnego Bobru PLH080068 oraz projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000: Ostoja Barlinecka PLH080071 w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Projekt Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Krośnieńska Dolina Odry” PLH080028 widnieje na stronie internetowej RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim.

Uwagi do projektu były zgłaszane na bieżąco przez LP podczas spotkań ZLW, a także do ostatecznej wersji projektu.

Pomniki przyrody

W leśnictwie Lubiaków, przy miejscowości Trzebule znajduje się jedyny zarejestrowany na gruntach Nadleśnictwa Brzózka pomnik przyrody (Zarz. Wojew. Nr 76 z 1988r. , nr rej. 850 – Dz. U. nr 13 poz.199 z 1988r. ponowione Rozporządzeniem Nr 32 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 r. poz. 832) - dąb szypułkowy wiek ok. 320 lat.

Dane opisowe pomnika przyrody:

Lp.	Obowiązujący akt prawny.	Położenie		Gatunek	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny	Opis pomnika
		Oddz.	Gmina Leśnictwo					
1.	Rozporządzenie Nr 32 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	119a	Dąbie Lubiaków	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	616	30	Stan zdrowotny dobry-brak śladów uszkodzeń Pomnik oznakowany tablicą urzędową.	Drzewo o pokaźnych rozmiarach i szczególnych walorach przyrodniczych.

Nadleśnictwo Brzózka przystąpiło do procedury weryfikacji obiektów spełniających wymogi uznania jako pomniki przyrody i niebawem wystąpi z wnioskami o uznanie ich przez odpowiednie rady gmin. Pozostałe pomniki uznane za proponowane znajdują się w Programie ochrony przyrody.

Ponadto w roku 2021 Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków włączył do wojewódzkiej ewidencji zabytków karty ewidencyjne następujących zabytków:

1. Aleja lipowa zlokalizowana na działce ewidencyjnej nr 62/3 w miejscowości Dąbie – Leśnictwo Pław.
2. Aleja dębowa zlokalizowana na działkach ewidencyjnych nr 110/3, 106/7 w miejscowościach Trzebule – Drzonów. – Leśnictwo Lubiaków
3. Aleja dębowa zlokalizowana na działkach ewidencyjnych nr 297/2, 309/1 w miejscowości Wełmice – Leśnictwo Strużka.

Użytki ekologiczne

Na terenie Nadleśnictwa Brzózka istnieje 14 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 115,81 ha. Stanowi to 0,48 % powierzchni ogólnej nadleśnictwa. Wszystkie użytki zostały zatwierdzone rozporządzeniem nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 roku (Dz. Urz. Województwa Lubuskiego nr 44 poz. 554 z dnia 19. 04. 2002 r.).

Użytki ekologiczne zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Brzózka:

Nr. Rej.	Akt prawny	Lokalizacja		Pow. [ha]	Nazwa obiektu	Pow. zawarta w bazie SILP [ha]
		oddz.	leśnictwo			
OBRĘB BOBROWICE						
20.	R. nr 5 W. L. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny, Dz. Urz. Woj. Lub. nr 44 poz. 554	196a	Bobrowice	3,98	Bobrowy Las	3,52 ha
19.	R. nr 5 W. L. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny, Dz. Urz. Woj. Lub. nr 44 poz. 554	201i, 202 a, c	Bobrowice	13,32	Dachów	10,26 ha
21.	R. nr 5 W. L. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny, Dz. Urz. Woj. Lub. nr 44 poz. 554	180h	Strużka	4,32	Strużka	4,32 ha
RAZEM OBRĘB BOBROWICE				21,62	3	
OBRĘB BRZÓZKA						
146.	R. nr 5 W. Lub. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny. Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 44 poz. 554	95d	Łąkowa	4,74	Bagno Koziańskiego	4,74 ha
144.	R. nr 5 W. Lub. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny. Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 44 poz. 554	73f, 74 b	Łąkowa	4,46	Bagno Łozowskiego	0,60 ha
143.	R. nr 5 W. Lub. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz.554)	32b	Łąkowa	5,67	Długie Bagno	5,67 ha
145.	R.nr 5 W. Lub. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.(Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	6c,d	Łąkowa	8,69	Retno	8,69 ha
141.	R. nr 5 W. Lub. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny. Dz. Urz. Woj. Lub. nr 44 poz. 554	86k, 110c, 110d	Wężyska	10,65	Bagno Gorbuna	3,50 ha
22.	R. nr 5 W. Lub. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny. Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 44 poz. 554	199i,l, m, p; 200c;2 15b	Brzózka	6,25	Bagna Bejtlicha	5,79 ha
142.	R. nr 5 W. Lub. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny. Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 44 poz. 554	115k, m,n,o; 137 a	Brzózka	11,24	Raduszec	7,79 ha
18.	R. nr 5 W. Lub. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny. Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 44 poz. 554	215k, 230l, w,k;23 1d,f	Brzózka	16,59	Osiem hektarów	5,41 ha
RAZEM OBRĘB BRZÓZKA				68,29	8	
OBRĘB PŁAW						
65.	R. nr 5 W. Lub. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny. Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 44 poz. 554 Aktualizacja: UCHWAŁA NR XXI/127/2021 RADY GMINY DĄBIE z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie użytku ekologicznego o nazwie „Bagno Połupińskie”	75b, 77a	Brzeźnica	11,18	Bagno Połupińskie	11,18 ha

Nr. Rej.	Akt prawny	Lokalizacja		Pow. [ha]	Nazwa obiektu	Pow. zawarta w bazie SILP [ha]
		oddz.	leśnictwo			
	Dz. Urz. z 2021 r. poz. 893					
67.	R. nr 5 W. Lub. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny. Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 44 poz. 554 Aktualizacja UCHWAŁA NR XXI/126/2021 RADY GMINY DĄBIE z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie użytku ekologicznego o nazwie „Dwójka" Dz. Urz. z 2021 r. poz. 892	2c	Brzeźnica	4,34	Dwójka	4,34 ha
66.	R. nr 5 W. Lub. z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny. Aktualizacja: UCHWAŁA NR XXI/125/2021 RADY GMINY DĄBIE z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie użytku ekologicznego o nazwie „Pławie” Dz. Urz. z 2021 r. poz. 891	249b, h, j, 250b	Brzeźnica	3,85	Pławie	10,38 ha
		232 p, z; 233 c, d, f, 234 b, f	Pław	6,53		
RAZEM OBRĘB PŁAW				25,90	3	85,97
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO BRZÓZKA				115,81	14	

Ze względu na zaistniałe zmiany w EGiB i wprowadzenie zmian w bazie SILP występują rozbieżności powierzchniowe pomiędzy powierzchnią użytków ekologicznych w bazie SILP w stosunku do obowiązującego Programu Ochrony Przyrody. Występują istotne różnice powierzchniowe pomiędzy danymi nadleśnictwa a informacjami widniejącymi w formularzach danych na stronie GDOŚ. Nadleśnictwo wystąpi do Urzędu Gminy w Bobrowicach i Urzędu Gminy w Krośnie Odrzańskim o zweryfikowanie informacji z danymi zawartymi w aktach prawnych powołujących przedmiotowe użytki ekologiczne. Dane po weryfikacji zostaną przekazane do GDOŚ za pomocą dedykowanego formularza.

Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania

Na terenie Nadleśnictwa Brzózka wyznaczonych zostało 5 stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową. Trzy z nich dotyczą miejsca gniazdowania Bielika *Haliaeetus albicilla*.

Bielik *Haliaeetus albicilla*.

Pierwsza strefa ochrony Bielika *Haliaeetus albicilla* w obrębie leśnym Brzózka. Powołana decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim nr WPN-I-6442-37-2019.JK z dnia 04.12.2019 r.

Strefa ochrony całorocznej: 5,66 ha.

Strefa ochrony okresowej: razem 49,06 ha

Druga strefa ochrony Bielika *Haliaeetus albicilla* także znajduje się w obrębie leśnym Brzózka. Powołana decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim nr WPN-I.6442.55.2022.MJ z dnia 04.11.2022 r.

Strefa ochrony całorocznej: 4,66 ha

Strefa ochrony okresowej: razem: 37,39 ha

W związku z bliskim położeniem względem siebie gniazd Bielika *Haliaeetus albicilla* w Leśnictwie Brzózka część wydzielen będących w strefie ochrony okresowej pokrywają się.

Razem stanowią powierzchnię 12,40 ha.

Trzecia strefa ochrony Bielika *Haliaeetus albicilla* znajduje się na terenie obrębu leśnego Pław. Powołana decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim nr WPN-I.6442.36.2019.JK z dnia 04.12.2019 r.

Strefa ochrony całorocznej: razem: 16,03 ha

Strefa ochrony okresowej: razem: 54,55 ha

Od kilku lat oba gniazda nie były zasiedlane. Aktualnie oba gniazda uległy zniszczeniu i nadleśnictwo dokonało zgłoszenia niniejszego stanu do RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim.

Strefa podlega obserwacji przez służby nadleśnictwa. W Protokole z Narady Wstępnej zapisano, iż jeżeli w roku 2024 nie dojdzie do odbudowy gniazda w strefie ochrony nadleśnictwo wystąpi do RDOŚ o wydanie decyzji dotyczącej likwidacji strefy.

Bocian czarny *Ciconia Nigra*.

Strefa ochrony Bociana czarnego *Ciconia Nigra* znajduje się w obrębie leśnym Brzózka. Powołana decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim nr WPN-I-6442-38-2019.JK z dnia 04.12.2019 r.

Strefa ochrony całorocznej: razem: 4,78 ha

Strefa ochrony okresowej: razem: 23,03 ha

Kania ruda *Milvus Milvus*.

Strefa ochrony Kani rudej *Milvus Milvus* znajduje się w obrębie leśnym Brzózka. Powołana decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim nr WPN-I.6442.11.2017.WT z dnia 30.05.2017 r.

Strefa ochrony całorocznej: razem: 2,47 ha

Strefa ochrony okresowej: razem: 43,49 ha

Szczegółowe dane dotyczące lokalizacji stref zostaną udostępnione wykonawcy projektu PUL.

Stanowiska ochrony roślin, zwierząt i grzybów

W Nadleśnictwie Brzózka inwentaryzacja występowania roślin chronionych przeprowadzana jest corocznie. Dotychczas stwierdzono występowanie 28 gatunków roślin objętych ochroną prawną, w tym 6 podlegających ochronie ścisłej. Ponadto na terenie

Nadleśnictwa Brzózka stwierdzono występowanie wielu gatunków zwierząt chronionych. Wśród nich należy wymienić: 4 gatunki owadów, 4 gatunki ryb, 10 gatunków płazów, 6 gatunków gadów, 129 gatunków ptaków i 13 gatunków ssaków.

Oznaczone w trakcie terenowych prac taksacyjnych nowe stanowiska gatunków chronionych (roślin i zwierząt) będą ujęte w zaktualizowanym POP; dokonana zostanie również weryfikacja terenowa historycznych stanowisk roślin chronionych i na podstawie dokonanej weryfikacji uaktualniona zostanie baza danych w SILP. PUL zaimplementuje informacje dotyczące gatunków chronionych pochodzące z innych (nowych) dokumentów planistycznych, a także będące w posiadaniu organizacji ekologicznych.

Gatunki objęte ochroną, których występowanie odnotowano na terenie Nadleśnictwa Brzózka:

Lp.	Nazwa łacińska.	Nazwa polska	Forma ochrony	Cz. Ks.
1.	<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne	CZ	
2.	<i>Osmunda regalis</i>	Długosz królewski	SC	
3.	<i>Nymphaea alba</i>	Grzybienie białe	CZ	
4.	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Kukułka plamista	CZ	
5.	<i>Matteuccia struthiopteris</i>	Pióropusznik strusi	CZ	
6.	<i>Polytrichum commune</i>	Płonnik pospolity	CZ	
7.	<i>Cetraria islandica</i>	Płucnica islandzka	CZ	
8.	<i>Huperzia selago</i>	Wroniec widlasty	CZ	
9.	<i>Calla palustris</i>	Czermień błotna	CZ	
10.	<i>Lycopodium clavatum</i>	Widłak goździsty	CZ	
11.	<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty	CZ	
12.	<i>Diphasiastrum complanatum</i>	Widłak spłaszczony	CZ	
13.	<i>Centaureum erythraea</i>	Centuria pospolita	CZ	
14.	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bobrek trójlistkowy	CZ	
15.	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna	SC	
16.	<i>Drosera intermedia</i>	Rosiczka pośrednia	SC	
17.	<i>Trollius europaeus</i>	Pełnik europejski	SC	
18.	<i>Ornithogalum umbellatum</i>	Śniedek baldaszkowaty	CZ	
19.	<i>Galanthus nivalis</i>	Śnieżyczka przebiśnieg	CZ	
20.	<i>Epipactis helleborine</i>	Kruszczyk szerokolistny	CZ	
21.	<i>Listera ovata</i>	Listera jajowata	CZ	
22.	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	CZ	VU
23.	<i>Usnea filipendula</i>	Brodaczka zwyczajna	CZ	
24.	<i>Peucedanum cervaria</i>	Gorysz siny	CZ	
25.	<i>Dactylorhiza sambucina</i>	Kukułka bzowa	SC	VU
26.	<i>Melica nutans</i>	Perłówka zwisła	CZ	CR
27.	<i>Eriophorum angustifolium</i>	Wełnianka wąskolistna	CZ	LC

Lp.	Nazwa łacińska.	Nazwa polska	Forma ochrony	Cz. Ks.
28.	<i>Diphasiastrum tristachyum</i>	Widlicz cyprysowy	sc	EN

SC-ochrona ścisła, CZ-ochrona częściowa, CR-krytycznie zagrożony, EN-gatunek zagrożony, VU-gatunek narażony
LR-gatunek niższego ryzyka, LC- gatunek najmniejszej troski

Propozycja nowych form ochrony przyrody

Działacz lokalnej społeczności skierował do służb nadleśnictwa propozycję utworzenia nowego użytku ekologicznego, który zlokalizowany byłby na terenie leśnictwa Brzeźnica w wydzieleniu 273c (obręb leśny – Pław), o powierzchni około 1,50 ha. Nadleśnictwo Brzózka przychylnie odniosło się do przedstawionej propozycji.

e) Zabezpieczenie przeciwpożarowe w lasach

Plan ochrony przeciwpożarowej zostanie opracowany zgodnie z obowiązującą IUL z 2023 r., Instrukcją Ochrony przeciwpożarowej lasu wprowadzoną Zarządzeniem nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 23.12.2019 r., Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów oraz Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Oceniona będzie lokalizacja punktów czerpania wody i dojazdów pożarowych. Sieć dróg (dojazdów pożarowych na gruntach leśnych) będzie przyjęta zgodnie z docelową siecią dróg nadleśnictwa. Istniejąca sieć pasów ppoż. typu D (biologicznych) funkcjonująca w Nadleśnictwie Brzózka zostanie utrzymana, a ich zagospodarowanie ma być kontynuowane.

Nadleśnictwo Brzózka posiada w swoim zasięgu wyznaczonych 45 punktów czerpania wody spełniających wymogi przepisów dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę. Wykonawca dokona przeglądu i weryfikacji PCW (określenie zasobów wodnych) oraz przyjmie właściwe numery inwentarzowe, zgodnie z tabelą atrybutów bazy SILP. Aktualizacji podlegać będą również lokalizacje hydrantów.

Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej dla nadleśnictwa – oprócz wymagań oraz szczegółów określonych dla map przeglądowych w „Instrukcji technicznej sporządzania wydruków map leśnych”, stanowiącej część III „Instrukcji urządzania lasu” – będzie zawierać podstawowe informacje z zakresu ochrony przeciwpożarowej, istotne dla danego nadleśnictwa, według wykazu przygotowanego przez właściwe komórki organizacyjne RDLP odpowiedzialne za ochronę przeciwpożarową. Nadleśnictwo Brzózka zakwalifikowane jest do I kategorii zagrożenia pożarowego lasu.

System obserwacyjno-alarmowy Nadleśnictwa Brzózka tworzą:

Sieć stałej obserwacji naziemnej

Teren Nadleśnictwa Brzózka objęty jest obserwacją z trzech własnych punktów obserwacji naziemnej (trzech wież obserwacyjnych) oraz z dziewięciu zlokalizowanych w sąsiednich nadleśnictwach (osiem wież obserwacyjnych i 1 kamery przemysłowej TV).

Patrole przeciwpożarowe naziemne

W okresie zagrożenia pożarowego Nadleśnictwo organizuje naziemne patrole przeciwpożarowe, których skład stanowią terenowi pracownicy Służby Leśnej i Straż Leśna.

Patrolowanie lotnicze

W okresie szczególnie dużego zagrożenia pożarowego RDLP w Zielonej Górze organizuje loty patrolowe i rozpoznawcze. W przypadku konieczności wykorzystania samolotów gaśniczych, do dyspozycji jest lotnisko w Przylepie oraz lądowiska operacyjne w Wałowicach i Marianne.

Punkt alarmowo-dyspozycyjny

W siedzibie Nadleśnictwa Brzózka znajduje się punkt alarmowo-dyspozycyjny, którego zadaniem jest alarmowanie jednostek ratowniczych oraz nadzór nad funkcjonowaniem systemu ochrony przeciwpożarowej terenu Nadleśnictwa.

Podstawowe wyposażenie techniczne tworzące sieć łączności alarmowo-dyspozycyjnej to: radiotelefon bazowy pasma leśnego w PAD Nadleśnictwa Brzózka, radiotelefony pasma leśnego we wszystkich samochodach służbowych, w samochodach pracowników nadzoru technicznego, telefony stacjonarne w leśniczówkach i osadach służbowych oraz telefony komórkowe leśniczych, podleśniczych i pracowników nadzoru technicznego.

Środki techniczne

Zestaw środków technicznych tworzą:

- *Drogi dojazdowe i dojazdy pożarowe*

Stwierdza się, że sieć dróg leśnych stanowiących dojazdy pożarowe w połączeniu z gruntowymi drogami publicznymi wymaga w niewielkim stopniu uzupełnienia celem dostosowania do wymogów wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r., tj. 750 metrów od dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższej drogi wykorzystywanej jako dojazd pożarowy. Lokalizacje dojazdów pożarowych, które miałyby zapewnić wyżej wymienione parametry dostępu szczegółowo określono w opracowaniu docelowej sieci dróg, którym dysponuje Nadleśnictwo Brzózka. Priorytetem na najbliższe dziesięciolecie, oprócz uzupełnienia sieci dojazdów pożarowych, jest sukcesywne poprawianie stanu i jakości istniejących dróg pożarowych.

- *Bazy sprzętu przeciwpożarowego*

Na terenie Nadleśnictwa Brzózka urządzona jest jedna baza sprzętu przeciwpożarowego zlokalizowana w siedzibie nadleśnictwa.

- *Punkty czerpania wody, hydranty*

Nadleśnictwo Brzózka posiada w swoim zasięgu wyznaczonych 45 punktów czerpania wody spełniających wymogi przepisów dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę.

Wykonawca dokona oceny ich lokalizacji i lokalizacji sieci hydrantów.

Nadleśnictwo Brzózka jest w trakcie realizacji budowy punktu czerpania wody na terenie leśnictw Gozdno i Szczawno opartych na ujęciach wód głębinowych. W celu uzupełnienia dostępu do zasobów wody do celów przeciwpożarowych nadleśnictwo posiada również wyznaczoną lokalizację studni głębinowej w leśnictwie Pław. W dalszej kolejności należy znaleźć lokalizację i zaplanować do budowy punkty czerpania wody, które powstaną w leśnictwach: Wełmice i Bronków.

Czynione kroki inwestycyjne mają na celu wypełnienie wymogów instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu, tj. zapewnienie ciągłej dostępności do wody oraz zapewnienie odpowiedniego zasobu wody do celów gaśniczych, pokrywające w pełni wymogi zaopatrzenia w wodę w przypadku prowadzenia akcji gaśniczej na terenach leśnych.

- *Sieć pasów przeciwpożarowych*

Przy uczęszczanych drogach publicznych o nawierzchni utwardzonej w drzewostanach do 30 lat Nadleśnictwo utrzymuje pasy przeciwpożarowe typu A. Przy miejscach postoju pojazdów utrzymywany jest pas typu B.

- *Pasy biologiczne*

W Nadleśnictwie Brzózka ustalono i zaprojektowano 11 pasów „Biologicznego zabezpieczenia p.poż.”.

f) Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanych przez zwierzyńę łowną, owady, grzyby, jemiolę, bobry, przemysł itp.

W celu określenia stanu sanitarnego lasu ustalono, iż zostaną zinwentaryzowane i opisane w kartach dokumentacji źródłowej wszystkie zaistniałe i stwierdzonych w taksowanych drzewostanach uszkodzenia, zgodnie z obowiązującymi instrukcjami: ochrony lasu i urządzania lasu. Wszystkie dane zarejestrowane w trakcie prac taksacyjnych, jak również uzyskane z nadleśnictwa, w tym ogniska gradacyjne będą ujęte na mapie przeglądowej ochrony lasu w skali 1:25 000, która będzie opracowana zgodnie z instrukcją urządzania lasu i omówiona w elaboracie.

Stale pędraczyska

W Nadleśnictwie Brzózka nie występują stale pędraczyska.

Pierwotne ogniska gradacyjne

Powierzchnia 1855,37 ha w oddziałach: 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234a, 234b, 234c, 234d, 234f, 234g, 234h, 234i, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 295, 296, 297, 298, 299, 300a, 300b, 300c, 300d, 301a, 301b, 301c, 301d, 301f, 302a, 302b, 302c, 302d, 181, 182, 183, 184, 185, 190, 191, 192, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122 - w tym:

Pierwotne Ognisko Gradacyjne - GOZDNO 959,31 ha.

Obszar położony w obrębie leśnym Bobrowice, na terenie leśnictwa Gozdno, w oddziałach: 228 do 233, 234a, 234b, 234c, 234d, 234f, 234g, 234h, 234i, 242-249, 260-267, 278-285, 295 do 299, 300a, 300b, 300c, 300d, 301a, 301b, 301c, 301d, 301f, 302a, 302b, 302c, 302d.

Pierwotne Ognisko Gradacyjne - KAŁEK 190,49 ha.

Obszar położony w obrębie leśnym Bobrowice, na terenie leśnictwa Wełmice, w oddziałach: 181 - 185, 190 - 192.

Pierwotne Ognisko Gradacyjne - PRZYCHÓW 705,57 ha.

Obszar położony w obrębie leśnym Bobrowice na terenie leśnictwa Wełmice, w oddziałach: 28 - 34, 50 - 56, 75 - 81, 98 - 104, 116 - 122.

Obręb Pław:

Powierzchnia 181,17 ha w oddziałach: 204, 205, 207, 208, 209, 210, 211 -w tym:

Pierwotne Ognisko Gradacyjne - TARNAWA 181,17 ha.

Obszar położony w obrębie leśnym Pław, na terenie leśnictwa Kukadło, w oddziałach: 204, 205, 207 - 211.

Do opracowania PUL zostaną włączone przyjęte przez nadleśnictwo założenia dotyczące zasad gospodarowania w wyznaczonych pierwotnych ogniskach gradacyjnych i ich otulinach (m.in. proponowane rębnie, wprowadzanie podszytów, odmienne od przyjętych składy gatunkowe upraw, itd.), które określone zostały w stosownym zarządzeniu nadleśnictwa (Zarządzenie nr 18/2022 Nadleśniczego Nadleśnictwa Brzózka z dnia 16.03.2022 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania „Zasad kompleksowego zagospodarowania drzewostanów w pierwotnych ogniskach gradacyjnych w Nadleśnictwie Brzózka”).

Nadleśnictwo we współpracy z RDLP i ZOL w Łopuchówku wskaże wykonawcy prac obszary występowania uporczywych szkód powodowanych przez szkodniki pierwotne (nie do końca zbieżne z POG), co posłuży do zwizualizowania i omówienia tych obszarów, odpowiednio - na mapach ochrony lasu i w opisie ogólnym.

Obszary wzmożonego występowania kornika ostrozębnego

Na terenie Nadleśnictwa Brzózka nie ma potrzeby ustanawiania Obszarów wzmożonego występowania kornika ostrozębnego. Inwentaryzacja szkód nie będzie rejestrowana pod kątem występowania tego szkodnika.

Występowanie i szkody wyrządzane przez kornika ostrozębnego w drzewostanach Nadleśnictwa Brzózka były stwierdzane od roku 2017. Rozmiar szkód spowodowanych żerem kornika ostrozębnego i mechanicznych zabiegów ochronnych przedstawia poniższa tabela:

Obszary wzmożonego występowania szkód od zwierzyny łownej

Na terenie Nadleśnictwa Brzózka nie odnotowuje się szkód istotnych dla gospodarki leśnej. Stan populacji zwierzyny łownej jest monitorowany i nie oddziałuje negatywnie na wzrost i rozwój upraw i drzewostanów. Oprócz standardowej inwentaryzacji szkód, nie ma potrzeby określania obszarów wzmożonego występowania szkód od zwierzyny łownej.

Obszary wzmożonego występowania szkód od jemioli

Występowanie jemioli na gatunkach iglastych w Nadleśnictwie Brzózka, mające wpływ na stan sanitarny drzewostanów zostało rejestrowane po raz pierwszy w 2019 roku. Od tego czasu obserwuje się wzmożone występowanie jemioli, która jak dotychczas nie spowodowała jeszcze istotnych szkód w drzewostanach.

Rozmiar szkód spowodowanych występowaniem jemioli i powierzchnia zabiegów ochronnych.

W oparciu o te w dane lokalizacyjne przekazane przez nadleśnictwo, wykonawca PUL dokona szczegółowej inwentaryzacji występowania jemioli i wyznaczy (o ile wystąpią) obszary zagrożone występowaniem szkód spowodowanych przez ten organizm.

Obszary wzmożonego występowania bobra europejskiego

Na terenie Nadleśnictwa Brzózka występują szkody w drzewostanach powodowane przez bobra europejskiego.

Szkody o najintensywniejszym charakterze stwierdzono na pow. ok. 47 ha w latach 2017 – 2023).

Szkody od bobra należy w ramach prac nad PUL rejestrować z osobnym ich wyszczególnieniem, ale nie wymaga to ustalania obszarów zagrożonych wystąpieniem szkód.

Należy zwrócić uwagę na występowanie szkód od bobra europejskiego podczas planowania wskazówek gospodarczych, ograniczając wprowadzanie gatunków liściastych w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników lub cieków wodnych. W miejscach szkód należy też zastosować strefę bez użytkowania rębego w odległości do 50 m. od cieku.

Inne szkody

Na terenie Nadleśnictwa Brzózka obserwuje się zjawisko zamierania jesionów, lokalnego porażania drzewostanów sosnowych na żywnych siedliskach przez grzyba *Diplodia pinea* oraz zamierania starszych drzewostanów lub domieszek świerkowych w wyniku żerów kornika drukarza. Inwentaryzacja szkód nie będzie rejestrowana pod kątem występowania tych szkodników.

g) Inne zagadnienia

Obszary o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności i potrzebie utworzenia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego. Wstępna propozycja obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności została zaprezentowana przez Nadleśniczego na Naradzie Urzędniowej.

Wykaz wstępnej propozycji obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności i potrzebie utworzenia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego:

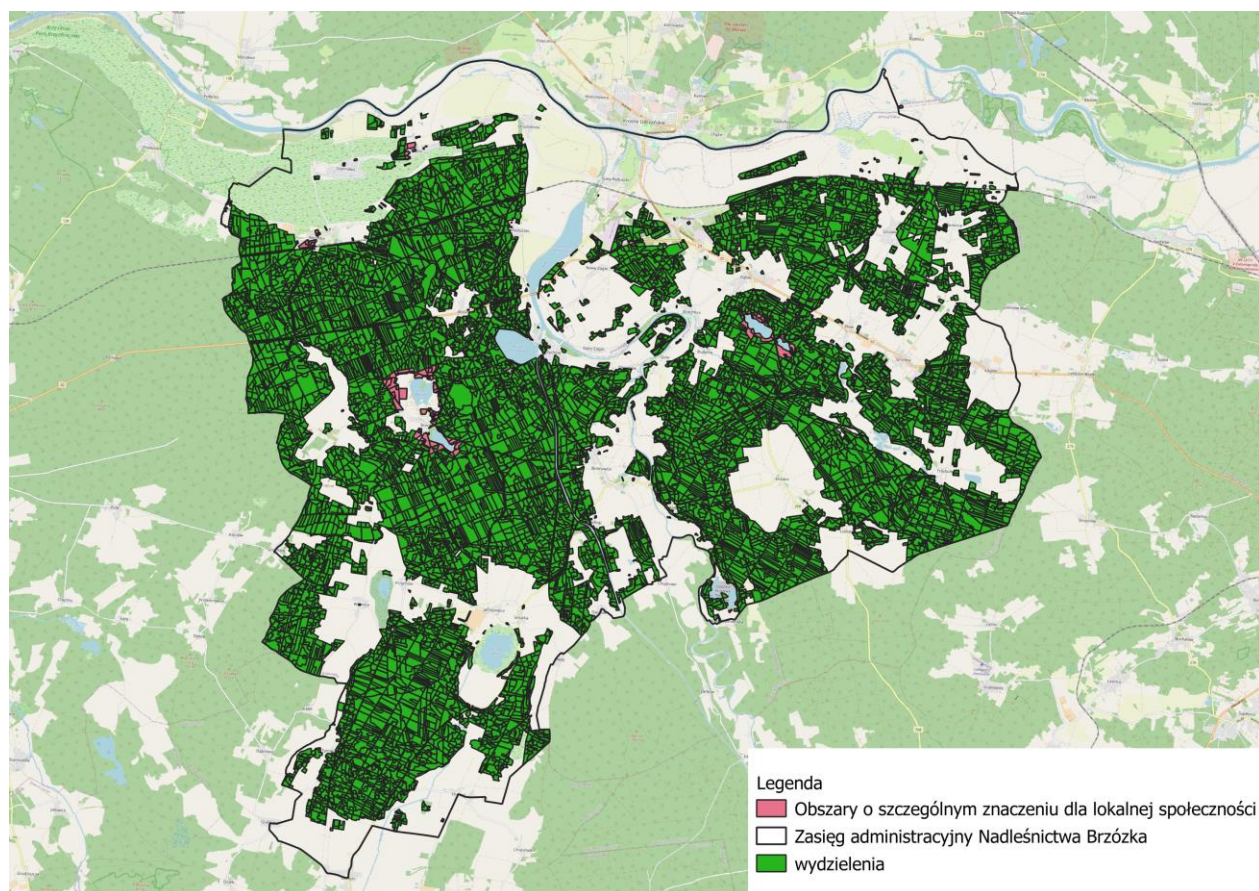
Adres leśny	Powierzchnia (ha)
14-02-1-01-196-w-00	0,20
14-02-1-01-196-x-00	0,19
14-02-2-05-5A-a-00	4,06
14-02-2-05-5A-b-00	1,81
14-02-2-05-5A-i-00	1,69
14-02-2-05-5A-k-00	1,03
14-02-2-05-5A-r-00	0,66
14-02-2-06-39-g-00	1,77
14-02-2-06-39-h-00	1,99
14-02-2-06-39-i-00	3,21
14-02-2-06-39-j-00	3,64
14-02-2-06-39-k-00	0,36
14-02-2-06-40-g-00	0,28
14-02-2-08-186-k-00	1,62
14-02-2-08-186-l-00	0,61
14-02-2-08-187-i-00	3,38
14-02-2-08-187-j-00	0,85
14-02-2-08-187-k-00	1,50
14-02-2-08-188-f-00	2,75
14-02-2-08-188-g-00	0,62
14-02-2-08-188-h-00	0,64
14-02-2-08-188-i-00	0,74
14-02-2-08-188-j-00	5,15
14-02-2-08-188-k-00	2,34
14-02-2-08-188-l-00	3,40
14-02-2-08-203-b-00	2,84
14-02-2-08-203-c-00	2,75
14-02-2-08-203-d-00	1,58
14-02-2-08-203-i-00	1,41
14-02-2-08-203-j-00	0,30
14-02-2-08-203-k-00	0,01
14-02-2-08-203-o-00	0,80
14-02-2-08-203-p-00	2,21
14-02-2-08-204-a-00	4,57
14-02-2-08-204-b-00	3,44
14-02-2-08-204-c-00	0,10
14-02-2-08-204-d-00	0,26
14-02-2-08-204-g-00	0,19
14-02-2-08-205-a-00	0,92
14-02-2-08-205-b-00	7,77
14-02-2-08-205-c-00	1,41

Adres leśny	Powierzchnia (ha)
14-02-2-08-205-d-00	1,21
14-02-2-08-205-f-00	8,46
14-02-2-08-205-g-00	5,81
14-02-2-08-219-f-00	1,24
14-02-2-08-219-k-00	1,66
14-02-2-08-219-l-00	1,06
14-02-2-08-219-p-00	1,11
14-02-2-08-220-s-00	0,19
14-02-2-08-220-t-00	3,64
14-02-2-08-220-w-00	3,75
14-02-2-08-220-x-00	2,03
14-02-2-08-233-d-00	0,87
14-02-2-08-233-k-00	0,46
14-02-2-08-233-l-00	1,70
14-02-2-08-233-m-00	1,40
14-02-2-08-233-n-00	1,11
14-02-2-08-233-o-00	0,59
14-02-2-08-233-p-00	2,95
14-02-2-08-233-w-00	1,25
14-02-2-08-233-x-00	0,41
14-02-2-08-233-y-00	0,25
14-02-2-08-233-z-00	1,94
14-02-2-08-233-ax-00	0,18
14-02-2-08-234-a-00	1,05
14-02-2-08-234-b-00	0,54
14-02-2-08-234-c-00	3,65
14-02-2-08-253-t-00	0,82
14-02-2-08-253-s-00	0,52
14-02-2-08-253-o-00	1,55
14-02-2-08-253-p-00	2,47
14-02-2-08-253-r-00	2,14
14-02-2-08-254-a-00	0,42
14-02-2-08-254-b-00	0,24
14-02-2-08-254-c-00	3,68
14-02-2-08-254-d-00	2,14
14-02-2-08-254-f-00	3,98
14-02-2-08-255-a-00	0,10
14-02-2-08-255-b-00	8,33
14-02-2-08-255-f-00	1,29
14-02-2-08-255-g-00	1,32
14-02-2-08-259-d-00	3,15
14-02-2-08-259-i-00	3,54
14-02-2-08-260-a-00	2,20
14-02-3-10-83-cx-00	0,21
14-02-3-10-90A-g-00	0,50
14-02-3-10-267-h-00	1,20
14-02-3-10-268-a-00	1,32
14-02-3-10-268-b-00	6,26
14-02-3-10-286-d-00	1,38
14-02-3-10-286-f-00	5,32
14-02-3-10-286-g-00	3,26
14-02-3-10-286-b-00	1,93

Adres leśny	Powierzchnia (ha)
14-02-3-10-286-a-00	1,24
14-02-3-10-285-k-00	2,33
14-02-3-10-285-f-00	1,20
14-02-3-10-285-l-00	3,21
14-02-3-10-285-m-00	0,12
14-02-3-10-285-c-00	1,78
14-02-3-10-285-b-00	1,67
14-02-3-10-285-j-00	0,82
14-02-3-10-249-l-00	0,59
14-02-3-10-249-k-00	0,56
14-02-3-10-249-j-00	0,41
14-02-3-10-249-i-00	2,26
14-02-3-10-249-h-00	1,09
14-02-3-10-249-m-00	3,49
14-02-3-10-249-n-00	0,71
14-02-3-10-249-o-00	0,63
14-02-3-10-250-a-00	11,41
Razem:	216,35

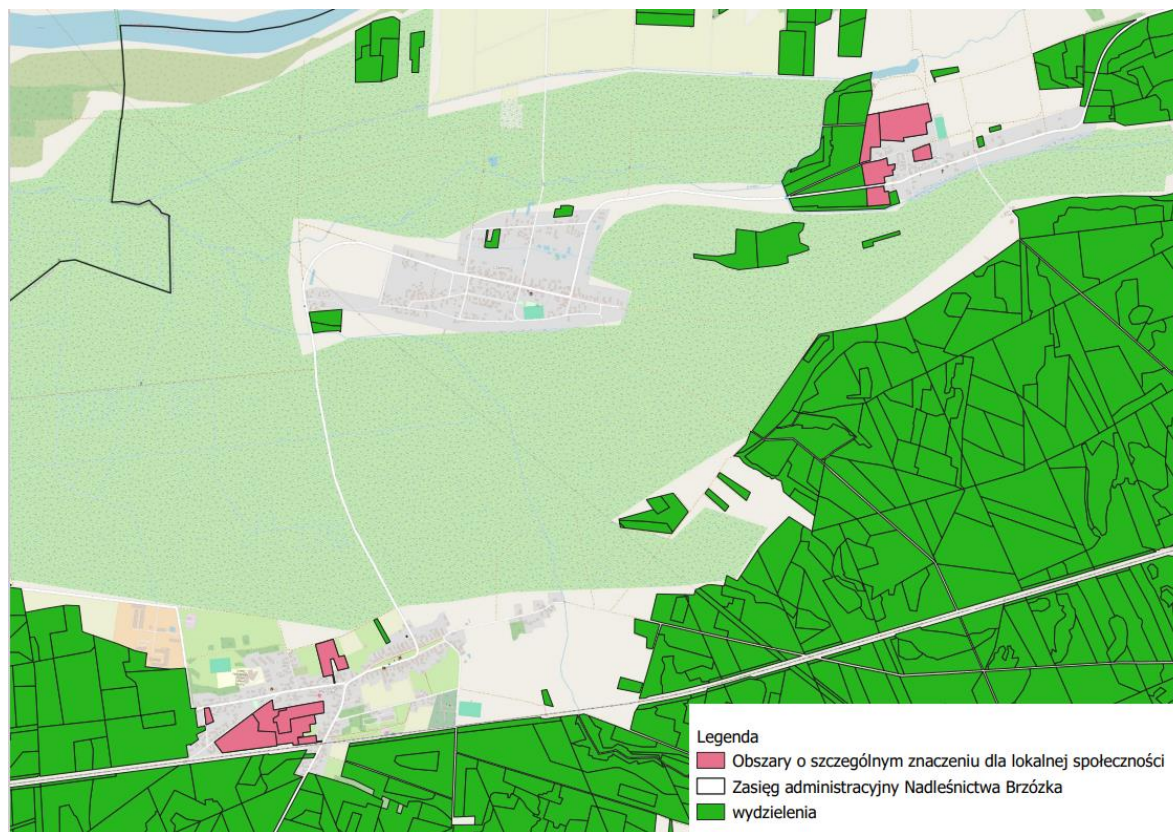
Nie przewiduje się podziału lasów na strefy oddziaływania intensywnego i zrównoważonego.

Mapa obszarów o zwiększonej funkcji społecznej – obszar nadleśnictwa:

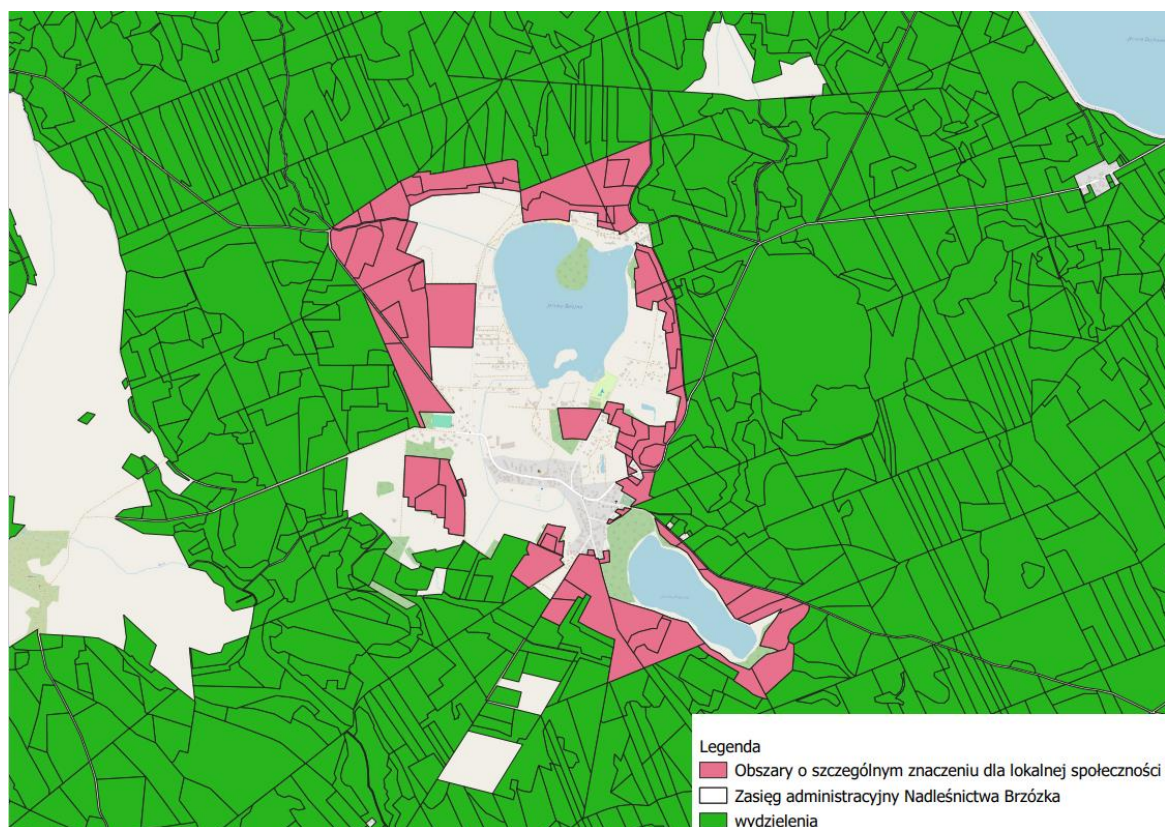

Wytypowane kompleksy leśne są obszarami mającymi istotne znaczenie dla lokalnej społeczności oraz są najczęściej odwiedzane przez społeczeństwo. Kompleksy te są również miejscem wydarzeń integrujących społeczeństwo.

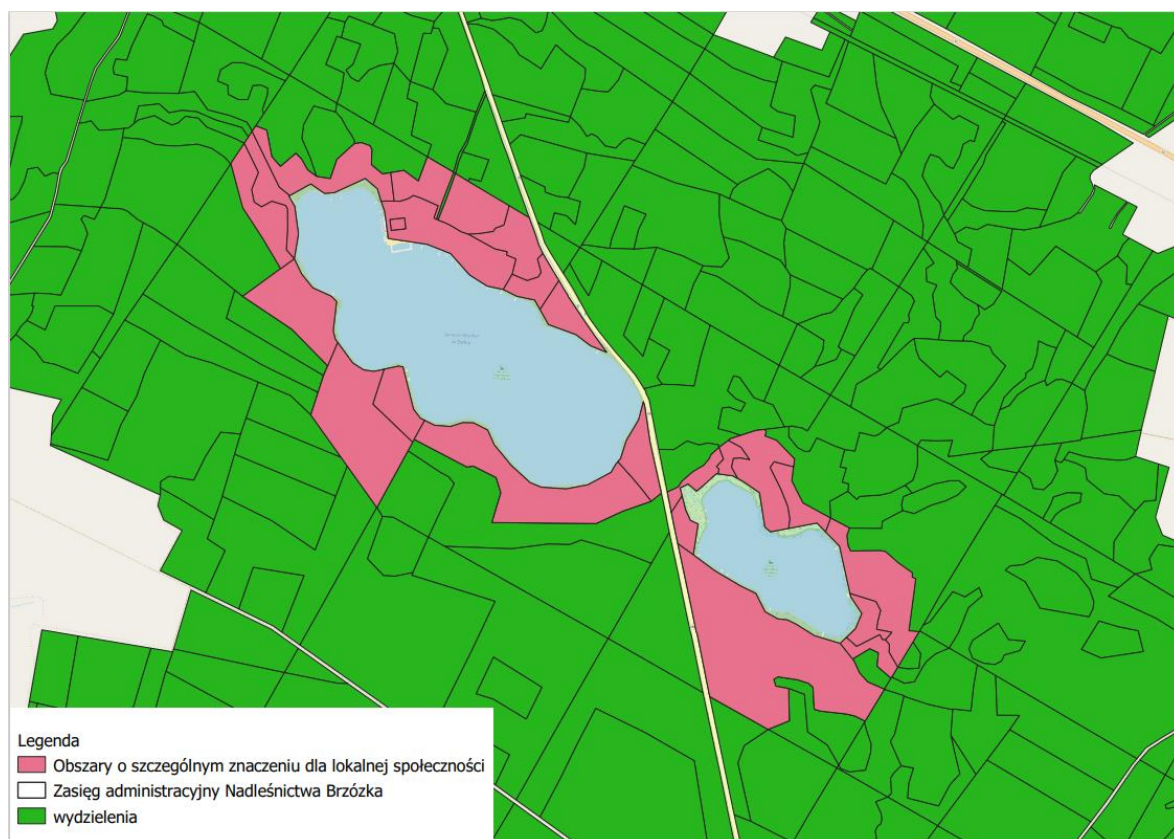
„Lasy społeczne” - m. Wężyska, Sarbia

„Lasy społeczne” - m. Bronków

„Lasy społeczne” – jeziora Dąbie, Młynki

Należy zaznaczyć, iż granice powyższych obszarów mogą ulec zmianie ze względu na prace i ustalenia prowadzone w ramach Zespołu Lokalnej Współpracy. Wykonawca przyjmie do projektu zapisy wypracowanych i zaakceptowanych rozwiązań. Nadleśnictwo zobowiązane jest do bieżącego przekazywania Wykonawcy protokołów ze spotkań i dokonanych uzgodnień z Zespołem Lokalnej Współpracy w toku prac urzędzeniowych.

2. Wystąpienie Kierownika ZOL zawierające informacje z zakresu ochrony lasu, w szczególności z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiołę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.) wraz z oceną stabilności drzewostanów nadleśnictwa

W dniu 19 marca 2025 roku Pan dr inż. Radosław Cieślak, Główny Specjalista SL z Zespołu Ochrony Lasu w Łopuchówku, działając z upoważnienia Kierownika ZOL, przedstawił swoje wystąpienie w oparciu o § 8 Instrukcji Urządzania Lasu. Uczestnikom narady zostały przybliżone najistotniejsze zagrożenia dla drzewostanów nadleśnictwa jakie pojawiają się w wyniku działania czynników biotycznych i abiotycznych. Zaprezentowano szczegółowe dane i wykresy wynikające z rozmiaru odnotowanych szkód oraz podjętych zabiegów ochronnych. W wyniku przeprowadzonej obserwacji i oceny zaewidencjonowanych szkód w ciągu ostatnich 8 lat wskazano, że to szkodniki pierwotne sosny stanowią największe zagrożenie dla stabilności drzewostanów Nadleśnictwa Brzózka. W związku z powyższym w latach: 2018, 2023 oraz 2024 wykonano agrolotnicze zabiegi wielkoobszarowego ograniczenia liczebności owadów w związku z zagrożeniem od szkodników pierwotnych sosny (barczatka sosnowka, brudnica mniszka, strzygonia choinówka). W wyniku pogłębiającej się suszy i osłabienia drzew stwierdza się również szkody od szkodników wtórnych, m. in. przypłaszczka granatka, kornika ostrozębnego, kornika drukarza czy modrzewiowca. Wykazano, że w latach 2017-2024 pozyskano łącznie prawie 43 tys m³ posuszu oraz nieco ponad 41 tys m³ złomów i wywrotów, przy czym najistotniejsze szkody od wiatru o charakterze powierzchniowym wystąpiły w 2022 roku. Zwrócono również uwagę na coraz powszechniejsze występowanie i rozwój półpasożyta – jemioły rozpierzchłej, która w ostatnim okresie wywołuje szkody w postaci osłabienia i zamierania drzew. Natomiast od 2017 roku obserwuje się stopniowy spadek w występowaniu uszkodzeń ze strony zwierzyny płowej. Szkody od bobra pojawiają się regularnie, jednak utrzymują się na niskim poziomie i nie wpływają na stabilność drzewostanów.

Z oceny Zespołu Ochrony Lasu w Łopuchówku wynika, że stan zdrowotny drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Brzózka można uznać za dobry, jednak część z nich może wykazywać cechy obniżonej stabilności. Szczegółowy wykaz drzewostanów do objęcia szczególną uwagą podczas taksacji został przekazany Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze.

3. Wystąpienie Wykonawcy obejmujące założenia do projektu planu urządzenia lasu, z wykorzystaniem ustaleń z Narady Wstępnej

- a) Przedstawienie informacji o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz propozycji ich uzupełnienia)*

Gleboznawstwo

Typy siedliskowe lasu, podtyp i gatunek gleby zostaną wprowadzone do opisu taksacyjnego w oparciu o mapy glebowo-siedliskowe (warstwy LMN) przedłożone przez nadleśnictwo. Operat siedliskowy wykonany został przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Poznaniu (stan na 01.01.2003 r.). Operat glebowo-siedliskowy został uzupełniony opracowaniem siedliskowym gruntów w Nadleśnictwie Brzózka wykonanym przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu, na podstawie zamówienia nr ZS.271.1.2015 z dnia 24 kwietnia 2015 roku, zawartego z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Nadleśnictwo Brzózka.

Opracowanie siedliskowe gruntów w Nadleśnictwie Brzózka wykonano wg. stanu na 01.01.2017 r.

Równolegle z wykonaniem projektu PUL VI rewizji nie będzie zlecane opracowanie operatu siedliskowego i fitosocjologicznego dla nadleśnictwa. Zgodnie z wieloletnim harmonogramem prac siedliskowych w RDLP w Zielonej Górze prace te - wraz z pracami fitosocjologicznymi zostaną zlecone w roku 2033.

Problem braku opracowań siedliskowych na gruntach leśnych przejętych po 01.01.2003 r. dotyczy niewielkiej puli gruntów i są to w większości działki o małych powierzchniach. Typy siedliskowe dla tych gruntów zostaną określone podczas standardowej taksacji lasów, z uwzględnieniem warunków geologicznych oraz elementów diagnostycznych drzewostanu i runa.

W przypadku gruntów rolnych przeznaczanych do zalesienia w trakcie obowiązywania PUL, opracowanie glebowe należy zlecać Pracowni Gleboznawstwa i Fitopatologii przy Nadleśnictwie Zielona Góra.

Fitosocjologia

Nadleśnictwo Brzózka nie posiada opracowania fitosocjologicznego. Ze względu na potrzebę posiadania szczegółowej wiedzy przyrodniczej o administrowanym terenie istnieje potrzeba wykonania ww. opracowania dla całego nadleśnictwa wraz z opracowaniem map zbiorowisk roślinnych (ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk Natura 2000). Zgodnie z wieloletnim harmonogramem prac siedliskowych prace te zostaną zlecone w roku 2033.

Gatunki chronione

Nadleśnictwo przekazało na potrzeby BULiGL zestawienie i przybliżoną lokalizację roślin chronionych – dane zostaną poddane weryfikacji w trakcie prac taksacyjnych. Zainwentaryzowane nowe stanowiska zostaną zgłoszone w trakcie uzgodnień, a następnie ujęte w POP. Do POP zostaną też zaimplementowane stanowiska roślin chronionych pochodzące z innych (nowych) dokumentów planistycznych, a także będących w posiadaniu organizacji ekologicznych jeżeli takie zostaną wykonawcy dostarczone.

Siedliska przyrodnicze

Aktualny stan wiedzy na temat siedlisk przyrodniczych zawiera obowiązujący PUL. W przypadku zaewidencjonowania w trakcie taksacji nowych lokalizacji siedlisk przyrodniczych wykonawca zaktualizuje powyższe dane oraz przeprowadzi korektę błędów grubych. Należy również zaktualizować siedliska przyrodnicze w oparciu o dane zawarte w opracowywanych aktualnie projektach PZO dla 2 obszarów siedliskowych N2000.

Zestawienie powierzchni występowania siedlisk przyrodniczych i ich stanu zachowania na gruntach Nadleśnictwa Brzózka wg. stanu na dzień 31.05.2024 r.:

Kod siedliska	Stan A		Stan B		Stan C		Razem	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
2330			0,45	100,0			0,45	0,2
3130			0,48	100,0			0,48	0,2
3150			17,03	100,0			17,03	3,1
4030	11,13	63,0	6,53	37,0			17,66	3,2
6430			1,58	100,0			1,58	0,3
6440					11,99	100,0	11,99	2,1
6510			36,14	93,5	2,51	6,5	38,65	6,9
7140			3,78	11,0	30,60	89,0	34,38	6,2
7230					6,07	100,0	6,07	1,1
9110			8,81	100,0			8,81	1,6
9170			18,11	75,5	5,89	24,5	24,00	4,3
9190	1,66	5,7	25,95	89,7	1,32	4,6	28,93	5,2
91D0			29,96	59,0	20,84	41,0	50,80	9,1
91E0	1,05	0,5	124,94	65,2	65,54	34,2	191,53	34,4
91F0	0,84	3,5	19,43	80,4	3,91	16,2	24,18	4,3
91T0			50,53	50,6	49,32	49,4	99,85	17,8
Razem	14,68	2,6	343,72	61,8	197,99	35,6	556,39	100,0

OBJAŚNIENIA KODÓW SIEDLISK PRZYRODNICZYCH:

2330 - Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*).

3130 - Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z (*Littorelletea*, *Isoëto Nanojuncetea*).

3150 - Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z (*Nympheion*, *Potamion*).

4030 - Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio Callunion*, *Calluno-Arctostaphylon*).

6430 - Ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*).

6440 - Łąki sełernicowe (*Cnidion dubii*).

6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*).

7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*).

7230 - Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk.

9110 - Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*).

9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*).

9190 - Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*).

91D0* - Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne.

91E0* - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe.

91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

91T0 - Sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum*) i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*).

* siedlisko priorytetowe

Nadleśnictwo dostarczyło wykonawcy zestawienie tabelaryczne oraz warstwę shp. siedlisk przyrodniczych. W przypadku zaewidencjonowania w trakcie taksacji nowych lokalizacji siedlisk przyrodniczych wykonawca zaktualizuje powyższe dane oraz przeprowadzi korektę błędów grubych. Zostaną również zaktualizowane siedliska przyrodnicze w oparciu o dane zawarte w opracowywanym aktualnie projekcie PZO dla 2 obszarów NATURA 2000.

Inwentaryzacja zasobów martwych drzew

Pomiar będzie dokonany na co piątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą statystyczną, zgodnie z zapisami § 82 IUL.

Dane dotyczące docelowej sieci dróg

Zgodnie z zarządzeniem nr 28 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa” (Instrukcja DSD) Nadleśnictwo Brzózka posiada takie opracowanie.

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy projektu PUL dane z docelowej sieci drogowej (DSD), który na ich podstawie tworzy warstwę dróg (g_road). Wykonawca po analizie danych wskaże ewentualne błędy wymagające korekty.

Dane koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami)

Nadleśnictwo nie posiada opracowania dotyczącego koncepcji gospodarowania wodą w lesie. Opracowanie takie zostanie zlecone, w miarę posiadanych środków, niezależnie od przebiegu prac nad projektem PUL.

b) Proponowany podział na gospodarstwa wraz z omówieniem zasad ich wyróżniania

Przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

1. Gospodarstwo specjalne (S),
2. Gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS),
3. Gospodarstwo zrębowe (Z),
4. Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (P-Z),
5. Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N).

Ad. 1 Do gospodarstwa specjalnego (S) będą zaliczone obszary pełniące funkcje specyficzne w nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych:

- siedliska przyrodnicze zachowane w stanie A,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy na siedliskach suchych (Bs), bagiennych (Bb, BMb, LMb) i łęgowych (Lł),
- lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych, strefy całorocznej ochrony ptaków,
- siedliska bagienne (Ol, OIJ) w trzecim wariantcie wilgotności,
- lasy na obszarach o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych, HCVF-6,
- priorytetowe siedliska przyrodnicze: 91D0 (bory i lasy bagienne) i 91E0 (łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe),
- powierzchnie doświadczalne,
- lasy cenne przyrodniczo (OCP kat. 1 oraz starolasy) – po zakończeniu procedur weryfikacji.

Generalną zasadą w tym gospodarstwie jest zaniechanie pozyskania (głównie użytkowania rębego) wszędzie tam, gdzie wymagają tego przepisy prawa, przyjęte założenia lub stan przyrody.

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do gospodarstwa specjalnego może w uzasadnionych przypadkach wykraczać poza przedstawione powyżej kryteria, dlatego podlegał on będzie zatwierdzeniu podczas NPP. Duże znaczenie w ostatecznym kształcie gospodarstwa specjalnego będą miały podjęte decyzje o wyłączeniu części gruntów z gospodarki leśnej (lasy cenne przyrodniczo i ważne społecznie). Obecnie trwają procedury w tej sprawie na szczeblu DGLP.

Ad. 2 Gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS) obejmuje obszary lasów z intensywnym i zrównoważonym zagospodarowaniem rekreacyjnym i turystycznym. Są to tereny o szczególnym znaczeniu kulturowym dla lokalnej społeczności. Nadleśnictwo przeprowadziło wstępną analizę potencjalnych zasięgów lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Wykaz oraz mapa zostaną zaktualizowane we współpracy z Zespołem Lokalnej Współpracy. Końcowe zestawienie zatwierdzone zostanie podczas NPP. BULiGL podczas opracowywania PUL wykorzysta Zarządzenie nr 58 Dyrektora Generalnego LP z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wprowadzania „Wytocznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”, a także ustalenia Ogólnopolskiej Narady o Lasach (2024).

Ad. 3 Do gospodarstwa zrębowego (Z) będą zaliczone wszystkie drzewostany, w których ze względu na typ siedliskowy lasu (Bśw, Bw, BMśw, BMw, Ol) oraz TD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania (rębnią zupełną i zupełną w wariantcie retencyjnym).

Ad. 4 Do gospodarstwa przerębowo-zrębowego (P-Z) będą zaliczone wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych na siedliskach LMśw, LMw, Lśw, Lw, Lł, OLJ (oprócz tych, które weszły do gospodarstwa specjalnego), w których stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (rębiami częściowymi i gniazdowymi). Do tego gospodarstwa będą zaliczone również lasy na siedliskach borowych, w których realizuje się lub będzie planować zagospodarowanie rębiami złożonymi.

Ad. 5 Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N) obejmuje lasy niestabilne (niezależnie od wieku), o których mowa w § 42 IUL, a których obecny stan i kondycja wskazują na zaawansowany proces rozpadu.

Będą tu zaliczane lasy w 3 i 4 stopniu stabilności. Zakłada się, że będą to lasy gospodarcze (bez gospodarstwa S, OS) spełniające łącznie następujące cechy:

- na siedliskach porolnych
- z panującą sosną w wieku 61 lat i starsze lub świerkowe w wieku 31 lat i starsze,
- na siedliskach BMśw2, BMw, LMśw, LMw, Lśw, Lł,
- uszkodzone w stopniu powyżej 60% (bierze się tu pod uwagę sumę bieżących i historycznych uszkodzeń, mierzonych ubytkiem drzew). Wejdą tu także lasy gospodarcze, niespełniające łącznie tych kryteriów, ale będące w fazie rozpadu (uszkodzenia na poziomie 80-100%).

Szkody, które potwierdzają niestabilność drzewostanów powodowane są w szczególności przez: owady (kornika ostrozębnego, kornika drukarza), grzyby (hubę korzeniową, opieńki, *Diplodia pinea*) oraz jemiołę.

Ostateczny wykaz drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych zostanie ustalony przez taksatora na gruncie na podstawie listy drzewostanów przekazanych przez RDLP w Zielonej Górze opracowanej zgodnie z powyższymi kryteriami, z uwzględnieniem danych zestawionych przez prof. Jarosława Sochę, informacji zebranych przez nadleśnictwo i weryfikacji przez ZOL.

Cecha stabilności drzewostanu zostanie określona z wykorzystaniem: wykazu drzewostanów, w szczególności za okres obowiązywania planu urządzenia lasu, z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiołę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.), przygotowanego przez ZOL, z wykorzystaniem danych ochrony lasu RDLP i nadleśnictwa. Wykaz przedstawiono podczas obrad NU.

c) Przyjęta metoda inwentaryzacji zasobów drzewnych (metoda reprezentacyjna lub metoda ALS)

Inwentaryzacja zasobów drzewnych w nadleśnictwie przeprowadzi się zgodnie z zamówieniem oraz instrukcją UL w ramach statystycznej metody reprezentacyjnej.

§ 50 Instrukcji Urządzania Lasu

1. Inwentaryzację zasobów drzewnych w nadleśnictwie w ramach statystycznej metody reprezentacyjnej przeprowadza się w trzech etapach:

- 1) szacując – w czasie sporządzania opisu taksacyjnego – miąższość na 1 ha (zasobność) w poszczególnych drzewostanach, łącznie dla drzewostanu i według gatunków drzew, z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych;
- 2) przeprowadzając inwentaryzację zasobów miąższości nadleśnictwa statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych;
- 3) wyrównując miąższość oszacowaną w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku w wyniku pomiaru miąższości – statystyczną metodą reprezentacyjną – w warstwach gatunkowo-wiekowych.

d) Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych

Propozycja przyjęcia typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu

Docelowy zestaw gatunków tworzących drzewostany na poszczególnych rodzajach siedlisk, określony pojęciem typu drzewostanu (TD), z uwzględnieniem struktury piętrowej, został określony w oparciu o tabelę zawartą w operacie siedliskowym. Typy siedliskowe lasu, podtyp i gatunek gleby zostaną zweryfikowane w opisie taksacyjnym w oparciu o mapy glebowo-siedliskowe przedłożone przez nadleśnictwo oraz szczegółowe ekspertyzy zlecane w terminie późniejszym, a sporządzone przez Pracownię Gleboznawstwa i Fitopatologii działającą przy Nadleśnictwie Zielona Góra. Do opisów zostaną przyjęte aktualnie obowiązujące formy zniekształcenia siedlisk.

Poniższą tabelę typów drzewostanu uzupełniono o proponowane rębnie. Przyjęto po jednym rodzaju rębni zasadniczej i zastępczej, natomiast w planowaniu cięć będzie możliwe indywidualne ustalenie rębni innej niż wymienione poniżej. W szczególności do tyczy to uwzględnienia większej ilości rębni złożonych na siedliskach borowych (np. RB IVd). W planowaniu urządzeniowym będzie również uwzględniana rębnia retencyjna (ang. *retention system*), jako modyfikacja rębni zupełnych i gniazdowych zupełnych.

TSL	Wa- riant	Typ gleby, utwór geologiczny	TD	Docelowy skład gatunkowy drzewostanów i struktura (%)	Prop. Rębnia (zasadnicza/zastępcz a)
Bs		wszystkie	So	So 95, Brz 5	Ib/IIb
Bśw	1	wszystkie	So	So 90, Brz, i inne 10	Ib/IIb
	2	wszystkie	So	So 80-90, Brz, Św, Dbb i inne 10-20	Ib/IIb
Bw	1	piaski sandrowe na pyłach trzeciorzędowych	Św-So	So 70-80, Św 10-20, Brz i inne 10	Ib/IIb
		piaski rzeczne	So	So 90, Brz, Św i inne 10	Ib/IIb

TSL	Wariant	Typ gleby, utwór geologiczny	TD	Docelowy skład gatunkowy drzewostanów i struktura (%)	Prop. Rębnia (zasadnicza/zastępcza)
BMśw	1	gleby wytworzone z piasków (pokryw) eolicznych	So	So 80-90, Brz, Dbb i inne 10-20	Ib/IIb
		wszystkie podtypy na utworach spiętrzonych, piaskach zwałowych, piaskach i glinach moren czołowych, piaskach ozów i kemów	Bk-So	So 60-70, Bk 20-30, Dbb Md, i inne 10	IIIa/Ib
		Wszystkie podtypy na pozostałych utworach geologicznych	Db-So	So 70-80, Dbb 20, Brz i inne 10	IIIa/Ib
	2	gleby wytworzone z piasków (pokryw) eolicznych	So	So 80-90, Św, Dbb i inne 10-20	Ib/IIb
		pozostałe gleby	Db-So	So 60-70, Dbb 20-30, Św, Bk, Brz, Lp i inne 10-20	IIIa/Ib
BMw	1	G, OGS, MR, AK – piaski, mursze na piaskach, piaski na pyłach i glinach	Db-So	So 60, Db 20-30, Św, Brz in. 10	IIIa/Ib
		pozostałe w tym wariantcie	Św-So	So 60-70, Św 20, Dbb 10, Brz i inne 10	Ib/IIb
	2	wszystkie	Św-So	So 40-50, Św 20-30, Brz 10-20, Db i inne 10-20	IIb/Ib
BMb	1	wszystkie	So-Brz	Brz 40-50, So 30-40, Św i in. 10-20	wył. z użytk.
LMśw	1	piaski luźne i słabogliniaste poza morenami czołowymi, kemami i ozami	Db-So	struktura IIp, So 40-50, Dbs 30-40, Bk, Md, Brz i inne 10-20	IIIa/Ib
		wszystkie podtypy na piaskach moren czołowych, piaskach ozów i kemów	Bk-So	struktura IIp., So 40-50, Bk 30-40, Lp, Kl, Md, Gb i inne 10-20	IIIa/Ib
		piaski gliniaste, piaski na glinach i utwory cięższe	So-Bk-Db	struktura IIp., Db 40-50, Bk 20-30, So 20-30, Lp, Kl, Gb, Św i inne 10-20	IIIb/IIIa
LMśw	2	AR, RD, OC, B, AK, AU wytworzone z piasków zwykłych	Św-Db-So	So 40-50, Db 20-30, Św 20-30, Brz, Lp, Gb i in. 10	IIIa/Ib
		AR, B, RD, D, AK wytworzone z piasków gliniastych i piasków na utw. cięższych, oraz P, MR, G, BR, OG	Św-Bk-Db	struktura IIp, Db 40-50, Bk 20-30, Św 20, Lp, Gb, Kl i in. 10	IIIb/IIIa
LMw	1	AR, B, D, AK, AU na wszystkich utworach	Św-Db-So	So 40-50, Db 20-30, Św 20-30, Brz, Ol, Gb i in. 10	IIIa/Ib
		G, MR, M na wszystkich utworach	Św-Db	Dbs 40-60, Św 20-30, Gb, Jw, Ol i in. 20	IIIa/IIb
	2	B, D, AK na wszystkich utworach	So-Db-Św	Św 30-40, Dbs 20-30, So 20, Brz, Ol in. 10	IIb/IIIb
		G. OG, MR na wszystkich utworach	Ol-Św-Db	Dbs 40-50, Św 20-30, Ol 20-30, Gb, Brz, Wz i inne 10	Ib/IIb

TSL	Wa- riant	Typ gleby, utwór geologiczny	TD	Docelowy skład gatunkowy drzewostanów i struktura (%)	Prop. Rębnia (zasadnicza/zastępcz a)
Lśw	1	P, BR na Qg1, Qg2	Db	Db70-90, Gb, Lp, Wz, Bk i in. 10-20	I Ib/Ib
		pozostałe gleby	Bk-Db	struktura IIp., Dbs 60-70, Bk 20-30, Lp, Jw, Md, Gb inne 10-20	IIIb/IIa
	2	BR, P na Qg1, Qg2	Js-Db	struktura IIp., Dbs60-80, Js 20, Lp, Wz, Gb i inne 10	I Ib/IIIb
		pozostałe gleby	Bk-Db	struktura IIp Dbs 60-70, Bk 20-30, Lp, Jw, Gb inne 10-20	IIIb/IIa
Lw	1	G, MR, CZ	Db	Dbs 70-80, Js, Wz, Gb, Kl, Lp i inne 20-30	I Ib/IIIb
		OG	Js-Db	Dbs 60-70, Js 20-30, Wz, Ol i inne 10	I Ib/IIIb
	2	całe nadleśnictwo	Js-Db	Dbs 50-60, Js 20-30, Ol, Wz, Gb, Jw i inne 20	I Ib/IIIb
Ol	1	całe nadleśnictwo	Brz-Ol	Ol 70, Brz 30	Ib/I Ib
	2	całe nadleśnictwo	Ol	Ol 90, Brz i in. 10	I Ib/Ib
	3	całe nadleśnictwo	Ol	Ol 90, Wb in. 10	wył. z użytk.
OIJ	1	wszystkie podtypy	Js	Js 80, Ol 10-20, Wz, Dbs i inne 10	I Ib/Ib
	2	wszystkie podtypy	Ol-Js	Js 60, Ol 30, Wz i inne 10	I Ib/Ib
	3	wszystkie podtypy	Js-Ol	Ol 60-70, Js 20-30, Wz i in. 10	wył. z użytk.
Lł	1	wszystkie podtypy	So-Tp-Db	Dbs 40, Tpb 20-30, So 20-30, Tpcz, Wz, Wb, Lp	IIIb/Ib
	2	wszystkie podtypy	Js-Db	Dbs 60-70, Js 20-30, Wz, Ol, Kl p i inne 10	I Ib/IIIb

Do czasu ustąpienia procesu zamierania jesionu należy zastępować w odnowieniach ten gatunek innymi - głównie dębem szypułkowym, olszą czarną, wiązem szypułkowym – w mniejszym stopniu pozostałymi zgodnymi z docelowym składem gatunkowym upraw.

Propozycja przyjęcia typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla leśnych siedlisk przyrodniczych

W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych z I Załącznika do Dyrektywy Siedliskowej, które występują na terenie Nadleśnictwie Brzózka w obszarach Natura 2000 w oparciu o dane z expirującego Planu Urządzenia Lasu zostaną przyjęte następujące TD:

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	Optimalny docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza -%	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu -% budowa pionowa	Ocena
Kwaśna buczyna niżowa (Luzulo pilosa-Fagetum)	9110-1	LMśw, rzadziej Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 80-90% a2 – 0-5%	buk* 60-90 grab 0-5 lipa 0-5 sosna 0-5 dąb bezszyp. 0-5	Bk	Ip. Bk 100 IIp. Bk Dbb Lpd 100	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębni zgodnie z zasadami hodowli lasu.

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	Optimalny docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza - %	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu -% budowa pionowa	Ocena
Grąd środkowoeuropejski (Galio-Carpinetum)	9170-1	LMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-80% a2 - 50-60%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-5 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 buk (a1,2) 0-20 dąb bezszyp. 0-50	Gb- Db	Ip. Dbs, Dbb 40-60, Lpd 20-30 Kl Bk i In. 10-30 Ilp. Gb 30-70, Lpd 10-60, Bk Klzw i in. 10- 20	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębów zgodnie z zasadami hodowli lasu.
		LMw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 5-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10 olsza cz. 5-10 jesion 0-10	Gb- Db	Ip. Dbs 50-70; Gb 20-30, Lpd, Jw i in. 10-20 Ilp. Gb 30-70, Lpd 10-60, Jw i in. 10-20	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębów zgodnie z zasadami hodowli lasu.
		Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 buk (a1,2) 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10	Lp-Db	Ip. Dbs 50-70, Lp 20-30, Klz Jw Gb i in. 10-30 Ilp. Gb 60-80, Lpd, Klzw Bk i in. 20-40	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębów zgodnie z zasadami hodowli lasu.
		Lw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10 olsza cz. 5-10 jesion 5-10 wiąz posp. 0-5	Gb- Db	Ip. Dbs 60-70, Gb 20-30, Lpd, Jw, Js, Wz i in. 20-30 Ilp. Gb 60-80, Lpd, Klzw Jw i in. 20-40	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębów zgodnie z zasadami hodowli lasu.
Śródlądowe kwaśne dąbrowy (Calamagrostio- Quercetum)	9190-2	BMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-90%	dąb bezszyp.* 50-70 dąb szyp. 0-20 sosna 0-10 brzoza brod. 0-10 buk (a2) 0-5 osika 0-5	Db	Ip. Dbb 60- 70; So 20-30 Bk Gb i in. 0- 5 Brzb 0-5	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębów zgodnie z zasadami hodowli lasu.

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	Optimalny docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicz -%	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu -% budowa pionowa	Ocena
		BMw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-90%	dąb szyp.* 40-70 dąb bezszyp. 0-30 brzoza omsz. 0-10 brzoza brod. 0-10 sosna 0-5	Db	Ip. Dbb Dbs 60-70; So 15-25 Brzb 0-5	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębny zgodnie z zasadami hodowli lasu.
		LMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-90%	dąb bezszyp.* 60-90 dąb szyp. 0-30 brzoza brod. 0-10 sosna 0-10	Db	Ip. Dbb 70-80; So 10-20 Bk Gb i in. 0-5 Brzb 0-5	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębny zgodnie z zasadami hodowli lasu.
		LMw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-90%	dąb szyp.* 40-70 dąb bezszyp. 0-30 brzoza omsz. 0-10 brzoza brod. 0-10 sosna 0-5	Db	Ip. Dbb Dbs 70-90; So 10-20 Brzb, Brzo 0-5	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębny zgodnie z zasadami hodowli lasu.
Brzezina bagienna (Vaccinio uliginosi-Betuleutum pubescentis)	91D0-1	BMb Typowa struktura drzewostanu a1 - 90-100%	brzoza omsz.* 40-60 sosna 5-10 buk 0-5	So-Brzo	Ip. Brzo 60-70 So 20-30 Os i In. 0-10	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębny zgodnie z zasadami hodowli lasu.
Bór bagienny sosnowy (Vaccinio uliginosi-Pinetum)	91D0-2	Bb Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70%	sosna 30-60* brzoza omsz. 2-5	So	Ip. So 90-95 Brzo i in. 5-10	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębny zgodnie z zasadami hodowli lasu.
Nadrzeczny łęg wierzbowy (Salicetum albo-fragilis)	91E0-1	Lł (Lłw) Typowa struktura drzewostanu a1 – 60-80%	wierzb.kru.* 30-60 wierzb.biał.* 30-60 olsza cz. 0-30	Wb	Ip. Wbb 70-80 Wbk, Wzs 10-20 Ol Tpb Tpcz l 0-10	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębny zgodnie z zasadami hodowli lasu.
Nadrzeczny łęg topolowy (Populetum albae)	91E0-2	Lł (Lłw) Typowa struktura drzewostanu a1 – 90-100% a2 – 10-20%	topola cz.* 30-60 topola biał.* 30-60	Tp	Ip. Tpb Tpcz 80-90 Tpsz Wbb Wbk Wzs Wzp i In. 10-20 Iip. Tpb Tpcz Tpsz 30-60 Wbb Wbk 30-40 Wzp 0-10	Skład optymalny moliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębny zgodnie z zasadami hodowli lasu.

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	Optimalny docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza -%	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu -% budowa pionowa	Ocena
Niżowy łęg olszowo-jesionowy (Fraxino-Alnetum)	91E0-3	OlJ (Lłb) Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-80%	jesion* 10-60 olsza cz.* 10-60 grab (a2) 0-10 czer.zw.(a2) 5-30 lipa 0-10 klon zw. 0-10 wiąz szyp. 0-10 wiąz posp. 0-10	Js-Ol Ol-Js	Ip. Js 40-60 Ol 30-50 Wz i in. 0-10	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębny zgodnie z zasadami hodowli lasu.
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	91F0	Lł (Lłw) Typowa struktura drzewostanu Drzewostan dwu-, trzypiętrowy	wiąz posp.* 20-60 wiąz górski 0-10 wiąz szyp. 0-10 jesion* 20-60 dąb szyp. 5-10 czer.zw.(a2)* 20-30 grab 0-10 lipa 0-10 klon zw. 5-10 klon pol. 10-20 jabłoń 0-5 topola biał. 0-10 topola cz. 0-10 olsza cz. 5-10	Db- Wz-Js	Ip. Js 30-50, Wzs 10-30, Dbs 10-30, Wzg Wzsp Ol Lpd Klzw Tpb i in. 10 Ilp. Wzs 50, Gb 30 Tpb, Klzd, Lpd i in. 20 IIIp. Czmzw Gb Lpd Klzw Klzd Jb i in.	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębny zgodnie z zasadami hodowli lasu.

Wykonawca wpisze również do opisów taksacyjnych kod siedliska przyrodniczego. Weryfikacja bazy „invent” odbyła się podczas prac taksacyjnych poprzedniej rewizji. Obecnie wymagana będzie już tylko korekta ewidentnych błędów, przyjęcie siedlisk zgodnie z dokumentacją PZO oraz dodania ew. nowo zidentyfikowanych siedlisk poza obszarami N2000.

e) Propozycja przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych

Zgodnie z Zarządzeniem nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia "Instrukcji urządzania lasu" w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe będą przyjęte następujące wieki rębności dla gatunków panujących:

Db.b, Db.s	- 140 lat
So, Md, Bk, Db.c, Js, Wz	- 100 lat
Św, Gb, Brz, Ol, Jw, Lp, Kl, Dg	- 80 lat
Ak, Os, Ol odr.	- 60 lat
Tp, Wb, Olsz	- 40 lat

Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N) obejmuje lasy niestabilne (niezależnie od wieku), o których mowa w § 42 IUL, a których obecny stan i kondycja wskazują na zaawansowany proces rozpadu.

Przy projektowaniu cięć rębnych dopuszcza się stosowanie różnych sposobów przyspieszenia procesu odnowienia: rozrębów, wrębów i ostępów przejściowych.

f) Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II)

Glebowe powierzchnie wzorcowe znajdują się w obrębie leśnym Bobrowice: 27a-i; 28a, c-d; 29a,c,d; 30a,b; 49a-d; 50a-c; 51a-f; 52a-f; 74a-i; 75a-d,g,h; 76a; 77a-h; 78a-g; 97a-i; 98a,b; 99a-f; 100a-d – o powierzchni łącznej 309,07 ha.

Planowane zadania gospodarcze w zasięgu glebowych powierzchni wzorcowych będą uwzględniać „Zasady zagospodarowania i urządzania glebowych powierzchni wzorcowych w Lasach Państwowych” PTG Warszawa 1977.

Nadleśnictwo posiada uprawę testującą potomstwo z WDN z Regionu VII poznańsko – zielonogórskiego prowadzoną przez Zakład Hodowli Lasu i Genetyki Drzew Leśnych IBL – oddział 105 n-00 Leśnictwa Wężyska o powierzchni 4,45 ha.

Na terenie nadleśnictwa nie ma zlokalizowanych powierzchni monitoringu lasu (SPO II).

g) Inne zagadnienia

Zagospodarowanie turystyczne

Nadleśnictwo przekazało BULiGL lokalizację miejsc cennych z uwagi na wydarzenia społeczne, w których uczestniczyło Nadleśnictwo Brzózka.

Nadleśnictwo dokona analizy i weryfikacji istniejących szlaków turystycznych oraz sporządzi zestawienia obiektów celem umieszczenia ich na odpowiedniej warstwie LMN.

Obiekty kultury materialnej

Na gruntach Nadleśnictwa Brzózka zlokalizowanych jest 26 stanowisk archeologicznych, które BULiGL opisze w polu „informacje różne” wydzielenia leśne zostaną zaliczone do gospodarstwa specjalnego

Ze względu na liczne występowanie mielerzy w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa informacja o nich zostanie zawarta w POP w ogólnej formie opisowej.

4. Wystąpienie Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Zielonej Górze

a) Informacja wymagana w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko na podstawie uzgodnienia z RDOŚ w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Plan urządzenia lasu w związku z art. 46 ustawy OOŚ oraz ze względu na potencjalną możliwość wystąpienia znaczącego oddziaływania niektórych ustaleń na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz na inne elementy środowiska, wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania projektu planu na środowisko. Jednym z elementów tej oceny jest opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu PUL. Prognoza zostanie opracowana zgodnie z art. 51 i 52 ustawy OOŚ z uwzględnieniem Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu z dnia 18 sierpnia 2011 r. (Dokument zaakceptowany i wprowadzony do stosowania w dniu 28 sierpnia 2013 r. przez Głównego Konserwatora Przyrody). Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko wymaga uzgodnienia z RDOŚ. Obowiązek ten wynika z art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112),

Na podstawie §161 ust. 2 pkt 3) IUL dyrektor RDLP w Zielonej Górze wystąpił, w terminie do trzech miesięcy przed NW, z wnioskiem do regionalnego dyrektora ochrony środowiska o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko oraz obszary Natura 2000. Przedmiotowe uzgodnienie było przedstawione w trakcie obrad NW oraz NU.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim pismem z dnia 16.01.2024 r., zn.:WPN.411.4.2024.MB, działając na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na skutek wniosku Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 5 stycznia 2024 r. znak: ZS.6003.2.2024, uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Brzózka, na lata 2027-2036, zgodnie z art. 51 ust. 2 z uwzględnieniem art. 52 ust. 1 i 2 w/cyt. ustawy.

RDOŚ wniósł o rozszerzenie szczegółowości Prognozy o następujące zagadnienia:

- do sporządzenia prognozy zaleca się zwrócenie szczególnej uwagi na aspekt identyfikacji zagrożeń, oceny ich istotności oraz możliwości ograniczenia lub eliminacji w odniesieniu do dziko występujących populacji gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej oraz chronionych

gatunków ptaków i ich siedlisk w zasięgu oddziaływania projektu planu urządzania lasu,

- dokonanie szczegółowej analizy zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z ustaleniami obowiązujących planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

b) Informacja o potrzebie opracowania zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w projekcie planu urządzania lasu

W związku ze zmianą Ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1890), nie ma możliwości opracowania zadań ochronnych (ZO) w planach urządzania lasu (PUL) dla obszarów N2000, które mają ustanowione PZO zarządzeniem dyrektora RDOŚ. PZO te zachowują moc bezterminowo, bez względu na to czy minął już okres ich pierwotnego 10-letniego obowiązywania.

W zasięgu gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Brzózka znajdują się tereny wchodzące w skład obszarów Natura 2000, dla których wykonywane są działania ochronne zgodnie z obowiązującymi PZO.

Ujęcie w PUL zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 odbywać się będzie poprzez analizę zapisów w istniejących planach zadań ochronnych obszaru Natura 2000 „Dolina Środkowej Odry”, „Jezioro Janiszowice”, „Dąbrowy Gubińskie”, „Bory Chrobotkowe koło Brzózki” i ich implementację do projektu PUL.

Obszary Natura 2000 „Dolina Dolnego Bobru” oraz „Krośnieńska Dolina Odry” nie posiadają aktualnego planu zadań ochronnych (PZO), jest on w przygotowaniu. W związku z tym, iż zadania ochronne były uzgadniane i zaakceptowane przez nadleśnictwo na etapie projektowym nie zachodzi potrzeba opracowania dodatkowego zakresu zadań ochronnych. Do czasu opracowania projektu PUL powinny zostać wydane zarządzenia ustanawiające PZO dla tych dwóch obszarów.

c) Informacja o udziale społeczeństwa i kolejnych etapach opracowania projektu planu urządzania lasu

Postępowanie w sprawie opracowania projektu planu urządzania lasu wymaga zapewnienia udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji w odniesieniu do środowiska. Wymaga to dostępu do informacji oraz umożliwienia udziału w spotkaniach organizowanych w toku prac urzędzeniowych.

Partycypacja społeczna w procesie tworzenia projektu PUL:

1. zaproszenie przez dyrektora rdLP/nadleśniczego przedstawicieli samorządów, instytucji i stowarzyszeń, przedsiębiorców leśnych oraz osób i organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody do prac w zespole lokalnej współpracy;

2. podanie informacji, na co najmniej 30 dni przed zwołaniem NU, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko oraz o przewidywanym terminie zwołania NU i możliwości udziału społeczeństwa;
3. podanie, bezpośrednio po podpisaniu przez dyrektora RDLP protokołu z NU, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa „Założeń do planu urządzenia lasu” oraz informacji o sposobie, miejscu i terminie (co najmniej 21 dni od podania do publicznej wiadomości) składania uwag oraz wniosków do tych założeń;
4. podanie informacji, na co najmniej 30 dni przed zwołaniem NPP, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o zwołaniu narady projektu planu urządzenia lasu, będącej etapem konsultacji społecznych;
5. podanie informacji, bezpośrednio po podpisaniu przez dyrektora RDLP protokołu z NPP, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o terminie i miejscu udostępnienia „Projektu planu urządzenia lasu” dla nadleśnictwa, o sposobie, miejscu, jak też terminie (co najmniej 21 dni od podania do publicznej wiadomości) składania uwag i wniosków do „Projektu...”, oraz o właściwości dyrektora RDLP do rozpatrywania tych uwag i wniosków; udostępniony „Projekt planu urządzenia lasu” zawiera opisanie ogólne, wydruki opisów taksacyjnych oraz map; całość dokumentacji udostępnia się w wersji elektronicznej.
6. podanie – niezwłocznie po zatwierdzeniu projektu planu urządzenia lasu przez ministra właściwego ds. środowiska – do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa przedmiotowej informacji wraz z podsumowaniem i uzasadnieniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Spółeczeństwo ma również możliwość, niezależnie od powyższego, uczestniczenia w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, zgodnie z przepisami działu III ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

d) Inne zagadnienia

Lasy o zwiększonej funkcji społecznej oraz ONoL

Podczas NU omówiono zagadnienia dotyczące lasów o zwiększonej funkcji społecznej oraz przedstawiono założenia wynikające z Ogólnopolskiej Narady o Lasach (ONoL). Zaprezentowano podstawowe kryteria wyróżniania powyższych obszarów oraz wyjaśniono w jakim celu zostaną ustanowione.

Zespół Lokalnej Współpracy

Nadleśniczy zaprosił przedstawicieli samorządów, instytucji i stowarzyszeń, przedsiębiorców leśnych oraz osób i organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody do prac w zespole lokalnej współpracy. Oprócz kierowanych imiennie zaproszeń informację o naborze do ZLW umieszczono również na stronie internetowej nadleśnictwa. W wyniku tych działań nadleśniczy zawnioskował do dyrektora RDLP w Zielonej Górze o powołanie zespołu lokalnej współpracy. Dyrektor powołał Zespół Lokalnej Współpracy dla Nadleśnictwa Brzózka Decyzją nr 111 z dnia 4.11.2024 r., w skład zespołu weszło 16 osób; przedstawiciele szkół, przedszkoli, gmin, starostwa, UKS, PTTK, KŁ, pszczelarzy, Euroregionu.

ZLW jest zespołem opiniodawczo-konsultacyjnym dla proponowanych ustaleń projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Brzózka, w szczególności w zakresie wyznaczenia i ustalenia sposobów zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej.

ZLW ma możliwość uczestnictwa w komisjach i odbiorach związanych z opracowaniem projektu PUL, na które składają się:

- a) posiedzenie Narady Urzędzeniowej
- b) terenowe odbiory prac urzędzeniowych,
- c) uzgodnienia planu cięć rębnych na 10-lecie objęte planem,
- d) posiedzenie Narady Projektu Planu.

Ponadto ZLW może składać opinie i uwagi na każdym etapie opracowywania projektu PUL. Nadleśniczy Nadleśnictwa Brzózka zwołuje w razie potrzeby dodatkowe spotkania przedstawicieli zlecniodawcy i wykonawcy projektu PUL z Zespołem Lokalnej Współpracy w celu omówienia ważnych założeń planu mogących mieć wpływ na zagospodarowanie lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Komunikacja ZLW z Nadleśnictwem Brzózka odbywa się zasadniczo poprzez pocztę elektroniczną. Wszystkie spotkania ZLW będą dokumentowane protokołem.

5. Stanowisko Zespołu Lokalnej Współpracy i inne uwagi

a) Przedstawione założenia do projektu planu urządzenia lasu

Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy zaakceptowali przedstawione założenia do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Brzózka na lata 2027-2036.

b) Propozycje wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności

Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy zaakceptowali przedstawione propozycje wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności oraz zaproponowaną przez Nadleśnictwo Brzózka wstępną lokalizację lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Należy

zaznaczyć, iż granice powyższych obszarów mogą ulec zmianie ze względu na prace i ustalenia prowadzone w ramach Zespołu Lokalnej Współpracy.

c) Potrzeby w zakresie zagospodarowania turystycznego

Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy sformułowali potrzeby w zakresie zagospodarowania turystycznego na terenie Nadleśnictwa Brzózka:

- 3a – budowa wieży obserwacyjnej (dostrzegalni) na Kępiaku w celu ubogacenia turystycznego żółtego szlaku turystycznego pieszego,
- 3b – oznaczenie jako „Pomnik przyrody” większej ilości drzew spełniających normy pomnika przyrody,
- 3c – wykonanie tablic z wykazem i rozmieszczeniem „Pomników Przyrody” na terenie Lasów Społecznych,
- 3d – na terenie Lasów Społecznych zamontować elementy rekreacyjne (plenerowe siłownie),
- 3e – miejsca chronione (gniazda ptaków i ostoi rzadko występujących zwierząt) należy w dokumentacji PUL utajnić,
- 3f – stosować usuwanie drzew niebezpiecznych drzew w obszarze lasów społecznych,
- 3g – tereny dzikie zamknąć dla ruchu pieszego,
- 3h – wyodrębnić z terenów leśnych ścieżki (drogi) dla miłośników quadów i motorowerów,
- 3i – w miarę możliwości połączyć szlakami Lasy Społeczne ze szlakami turystycznymi występującymi w okolicy,
- 3j – właściwa edukacja i promocja odpowiedniego zachowania w lesie, aby nie płoszyć zwierząt oraz minimalizować wpływ człowieka na ich naturalne środowisko,
- 3k – usprawnienie pracy Straży Leśnej w celu minimalizacji zaśmiecania lasu oraz skutecznego egzekwowania przepisów dotyczących ochrony środowiska,
- 3l – lepsza promocja regionu poprzez współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi i turystycznymi,
- organizacja wspólnych przedsięwzięć mających na celu popularyzację ochrony środowiska oraz spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu,
- propagowanie historii regionu i dziedzictwa kulturowego,
- Lubuski Związek Pszczelarzy w Zielonej Górze zwrócił się z propozycją o dopisanie do projektu, aby obszary występowania robinii akacjowej uznać za lasy społeczne i aby nie podlegały one wyrębowi. *Dotyczy to każdego drzewa robinii oraz aby nie używać środków chemicznych do zwalczania odrostów akacjowych.* LZP w Zielonej Górze wniósł ponadto o nasadzanie drzew miododajnych tam, gdzie jest tylko możliwość, *bo tylko wtedy jest nadzieja na powrót pszczół do środowiska naturalnego.*

Inne wnioski i rekomendacje

Zespół Lokalnej Współpracy wskazuje, że rozwój turystyki na obszarze Nadleśnictwa Brzózka powinien uwzględniać zrównoważony rozwój oraz ochronę środowiska. Wszelkie inwestycje powinny być realizowane zgodnie z zasadami ochrony przyrody, przy współpracy z lokalnymi mieszkańcami i samorządami.

Zespół wyraża gotowość do dalszej współpracy i monitorowania realizacji zaproponowanych inicjatyw.

Pisemna opinia Zespołu Lokalnej Współpracy, w zakresie omawianej problematyki, stanowi załącznik niniejszego protokołu.

Uwagi i opinie strony społecznej wyrażone bezpośrednio na Naradzie Urzędzeniowej:

- Pani Danuta Cierpisz – sekretarz ZLW – poinformowała, iż będzie zbierała uwagi oraz propozycje strony społecznej a następnie zbiorczo przekaze je do nadleśnictwa.
- Pan Bogumił Stasiak - Lubuski Związek Pszczelarzy – wyraził opinię na temat konieczności pozostawiania roślin miododajnych (m.in. ograniczenia wycinania robinii akacjowej oraz ograniczenia stosowania oprysków) w celu obecności pożytku dla pszczół. Wniósł postulat sadzenia gatunków miododajnych wzdłuż dróg wraz z podaniem ich lokalizacji dla pszczelarzy. W imieniu Lubuskiego Związku Pszczelarzy wyraził chęć oraz gotowość wzięcia udziału we wspólnej akcji sadzenia gatunków miododajnych w przyszłości. Kolejnym poruszonym tematem była możliwość wprowadzenia pszczół do lasów poprzez umieszczanie barci i pasiek w lasach. Pszczelarze wyrazili chęć przeniesienia pszczół do lasu na swój koszt, jednak oczekują przekazywania wiedzy dotyczącej lokalizacji gatunków miododajnych, aby pszczoły miały szansę na przeżycie (zapewniony pożytek).
- Pan Remigiusz Gołębiowski - Zastępca Wójta Gminy Dąbie – wyraził opinię, iż informacja o lokalizacji gatunków objętych ochroną strefową powinna zostać utajniona, ze względu na możliwość ich niepokojenia i płoszenia, m.in. przez amatorów fotografii i operatorów dronów. Kolejną poruszoną kwestią był postulat aby ograniczyć wyznaczanie stref ochrony biernej w uczęszczanych drzewostanach przez społeczeństwo ze względu na bezpieczeństwo. Pan Remigiusz Gołębiowski wyraził opinię, iż należy zapewnić możliwość prowadzenia gospodarki leśnej i usuwania drzew niebezpiecznych w lasach uczęszczanych przez społeczeństwo.

Sposób przyjęcia i realizacji wniosków strony społecznej:

- wnioski dotyczące rozwoju infrastruktury turystycznej i edukacyjnej, współpracy z lokalnymi organizacjami turystycznymi będą realizowane przez nadleśniczego na bieżąco,
- nadleśniczy uwzględni przedstawione powyżej wnioski opracowując i realizując coroczne plany edukacji leśnej społeczeństwa,

- procedura ustanawiania nowych pomników przyrody jest już zaawansowana, niemniej jednak propozycje ze strony społecznej zostaną uwzględnione,
- uwagi i wnioski strony społecznej zostaną wykorzystane w opisanu ogólnym (elaboracie) planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Brzózka w rozdziale dotyczącym kierunkowych wytycznych z zakresu turystyki i edukacji,
- wnioski Lubuskiego Związku Pszczelarzy dotyczące rozwoju pszczelarstwa i współpracy z lokalnymi pszczelarzami będą realizowane przez nadleśniczego na bieżąco,
- lokalizacja gatunków objętych ochroną strefową w dokumentacji urzędzeniowej będzie podana w sposób ogólny,
- kwestia modyfikowania prowadzenia gospodarki leśnej, pozostawiania drzewostanów bez zabiegów i usuwania drzew niebezpiecznych w lasach o zwiększonej funkcji społecznej będzie konsultowana z Zespołem Lokalnej Współpracy podczas odbiorów prac,
- poszerzenie obszaru lasów o zwiększonej funkcji społecznej o drzewostany robiniove będzie wynikiem inwentaryzacji takich lasów i rozpatrzenia przedstawionych propozycji, w konsultacji z ZLW,
- nie jest możliwe spełnienie postulatu ochrony każdego drzewa robinii akacjowej, podobnie jak i innych gatunków drzew, natomiast będą stosowane ograniczenia w użytkowaniu rębnym tych drzewostanów w lokalizacjach opisanych w protokole Narady Wstępnej,
- zgodnie z przepisami ustawy o lasach ruch pojazdami silnikowymi w lasach jest zabroniony; dotyczy to również quadów i motorowerów. Dlatego postulat ten nie może zostać spełniony.

PODSUMOWANIE

Protokół z posiedzenia Narady Urzędzeniowej (NU) stanowi uzupełnienie założeń do projektu planu urządzenia lasu zawartych w Protokole z posiedzenia Narady Wstępnej (NW), który udostępniony jest na stronie internetowej Nadleśnictwa Brzózka.

Protokół z posiedzenia NU zawiera informacje i założenia dotyczące najważniejszych zagadnień niezbędnych do sporządzenia projektu PUL oraz listę obecności uczestników, a także opinię ZLW.

Protokół został sporządzony przez wydział właściwy ds. urządzania lasu RDLP w Zielonej Górze na podstawie prezentacji i materiałów udostępnionych przez prelegentów oraz zapisów własnych.

Protokół został sporządzony w założonym terminie do 30 dni od Narady Urzędzeniowej.

Protokół stanowi „Założenia do planu urządzenia lasu”, jest zatwierdzany przez dyrektora RDLP i podawany do publicznej wiadomości, na stronie internetowej nadleśnictwa oraz w BIP RDLP w Zielonej Górze.

Do protokołu można składać uwagi i wnioski w okresie 21 dni od momentu podania jego treści do publicznej wiadomości (ogłoszenie w Gazecie Lubuskiej oraz w BIP). Właściwym do rozpatrzenia uwag zgłoszonych do protokołu jest dyrektor RDLP w Zielonej Górze.

Protokół z NU będzie załącznikiem do opisanego ogólnego nadleśnictwa (elaboratu).

Protokółował:

Mateusz Karczmarski

Sporządził:

Przewodniczący komisji:

Zatwierdzam

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze: